

Hallituksen esitys Eduskunnalle konsulisuhteita koskevan Wienin yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä.

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.

Yhdistyneiden Kansakuntien aloitteesta tehtiin Wienissä vuonna 1963 konsulisuhteita koskeva yleissopimus. Tämä yleissopimus sisältää konsulisuhteista yleiset määräykset, jotka koskevat lähetettyjä konsuleita ja kunniakonsuleita sekä kaikkia konsuliedustustoja. Konsuliedustustoille, lähetetyille konsulivirkamiehille ja muille konsuliedustustojen jäsenille myönnettävistä helpotuksista, erioikeuksista ja vapauksista on yleissopimuksessa erityiset määräykset samoin kuin kunniakonsuleista ja heidän johtamistaan konsuliedustustoista. Lisäksi yleissopimus käsittää määräyksiä eräistä konsulisuhteisiin liittyvistä yleisistä kysymyksistä sekä tavanomaiset loppumääräykset. Yleissopimukseen liittyy kaksi valinnaista pöytäkirjaa, jotka koskevat kansalaisuuden saamista ja riitojen pakollista ratkaisemista.

Yleissopimukseen on pyritty sisällyttämään konsulisuhteissa noudatettu kansainvälinen käytäntö. Samalla on otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon kahdenkeskisiin valtiosopimuksiin sisältyvät määräykset näistä suhteista. Yleissopimuksen mallina on käytetty myös diplomaattisia suhteita koskevaa, vuonna 1961 tehtyä Wienin yleissopimusta.

Yleissopimus ja pöytäkirjat tulevat Suomen osalta voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä ratifioimiskirjojen tallettamisesta.

Yleissopimukseen sisältyy lainsäädäntömme kanssa ristiriidassa olevia määräyksiä. Sen takia esitetään, että eduskunta hyväksyisi ne yleissopimuksen määräykset, jotka vaativat eduskunnan suostumuksen. Esitykseen on samalla otettu näiden määräysten hyväksymistä koskeva lakiehdotus.

YLEISPERUSTELUT.

1. Esityksen merkitys.

Konsulisuhteita koskeva tavanomainen oikeus kattaa vain osittain näihin suhteisiin liittyvät kysymykset. Sen vuoksi valtioiden välillä on tehty lukuisia kahdenkeskisiä konsulisopimuksia tai muihin sopimuksiin kuten kauppa- ja merenkulkusopimuksiin on liitetty määräyksiä myös konsuliasioista. Nämä sopimusmääräykset ovat muodostuneet usein toisistaan poikkeaviksi, ja ne aiheuttavat tästä syystä käytännössä sekavuutta ja tulkintavaikeuksia.

Konsulisuhteita koskevaan Wienin yleissopimukseen on koottu tätä alaa koskevat kansainvälisen tavanomaisen oikeuden säännöt. Lisäksi siinä on otettu huomioon useita kahdenkeskisiin sopimuksiin sisältyviä määräyksiä. Koska sopimuskäytäntö on kuitenkin ollut hyvin vaihtelevaa, on diplomaattisia suhteita koskevaa Wienin yleissopimusta (SopS 4/70) käytetty monessa kohdassa mallina. Tästä johtuen on konsuliedustustojen jäsenten asema lähentynyt diplomaattisten edustustojen jäsenten asemaa.

Yleissopimuksen avulla konsulisuhteet on saatu järjestetyksi monenkeskiseltä pohjalta. Sopimuksen on ratifioinut tai siihen on liittynyt vuoden 1979 loppuun mennessä 95 valtiota, joiden joukossa ovat muun muassa Ruotsi ja Tanska sekä Amerikan Yhdysvallat, Kiina, Itävalta, Jugoslavia, Ranska, Romania, Saksan liittotasavalta, Sveitsi, Tšekkoslovakia ja Yhdistynyt Kuningaskunta. Koska sopimuspuolten lukumäärä on noussut näin suureksi, sopimuksen ratifiointi toisi myös Suomelle etuja. Suomen konsulisuhteet tulisivat järjestetyiksi useiden valtioiden kanssa ilman, että tarvitsee tehdä uusia kahdenkeskisiä valtiosopimuksia. Yleissopimuksen määräysten eroavaisuudet Suomen lainsäädännöstä tai Suomen tekemistä konsulisopimuksista eivät ole myöskään olennaisia.

2. Nykyinen tilanne.

2.1. Kansainvälinen oikeus.

Konsuliedustustojen ja -virkamiesten erioikeudet ja vapaudet eivät perustu samassa määrin tavanomaiseen kansainväliseen oikeuteen kuin diplomaattisten edustustojen ja virkamiesten vastaavat oikeudet ja vapaudet.

Konsuliedustustojen ja -virkamiesten nauttimat edut on yleensä myönnetty vastavuoroisesti erilaisissa kahdenkeskisissä valtiosopimuksissa. Suomi on tehnyt konsulisopimuksen Puolan (SopS 46/72), Romanian (SopS 19/73), Saksan Demokraattisen Tasavallan (SopS 31/76), Sosialististen Neuvostotasavaltajien Liiton (SopS 33/66) ja Unkarin (SopS 41/72) kanssa sekä ystävyys-, kauppa- ja konsulisopimuksen (SopS 25/34, muutos SopS 21/53) Amerikan Yhdysvaltojen kanssa. Lisäksi Suomi on tehnyt eräitä konsulisuhteisiin liittyviä valtiosopimuksia ja joihinkin vanhempiin valtiosopimuksiin sisältyy myös konsuleiden asemaa koskeva suosituimmuuslauseke.

1.2. Lainsäädäntö.

Suomen lainsäädäntö sisältää vain harvoja säännöksiä vieraan valtion konsuliedustustojen ja -virkamiesten erioikeuksista ja vapauksista. Rikoslain 1 luvun 9 §:n (320/63) mukaan on 1 luvun säännösten estämättä noudatettava niitä Suomen lain soveltamisalan rajoituksia,

jotka johtuvat yleisesti tunnustetusta kansainvälisoikeudellisesta käytännöstä tai vieraan valtion kanssa tehdystä sopimuksesta, joka on saatettu voimaan lailla. Tulo- ja varallisuusverolain (1043/74) 10 §:n mukaan vieraan valtion Suomessa olevassa lähetetyn konsulin virastossa palveleva henkilö, hänen perheenjäsenensä tai yksityinen palvelijansa ovat, jos he eivät ole Suomen kansalaisia, velvollisia suorittamaan veroa ainoastaan sellaisista täällä saamistaan tuloista ja varallisuuden perusteella täällä olevista varoistaan, jotka luetellaan mainitussa pykälässä. Tullilain 90 §:n 2 kohdan (403/65) mukaan diplomaattisille ja muille samassa asemassa oleville edustustoille virkakäyttöön ja ulkomaisten diplomaattisten virkamiesten, lähetettyjen konsulien taikka mainittujen edustustojen ulkomaan kansalaisuutta olevien kansliavirkamiesten henkilökohtaiseen käyttöön tulevat tavarat ovat tullivapaat vastaavuoroisuusedellytyksin. Kansaneläkelain (347/56) 1 §:n ja sairausvakuutuslain (364/63) 2 §:n mukaan vieraan valtion konsulivirastoon kuuluvat henkilöt palvelusväkineen eivät ole vakuutettuja, jos he ovat ulkomaan kansalaisia.

2. Valmisteluvaiheet ja -aineisto.

2.1. Valmisteluelimet.

Yhdistyneiden Kansakuntien (YK) yleiskokous päätti joulukuussa 1961 kutsua koolle kansainvälisen konferenssin käsittelemään konsulisuhteita koskevaa sopimusehdotusta, jonka oli valmistellut kansainvälisen oikeuden toimikunta (ILC). Konferenssi pidettiin Wienissä 4 päivän maaliskuuta ja 24 päivän huhtikuuta välisenä aikana 1963, ja siihen osallistui 92 valtiota mukaan lukien Suomi. Konferenssissa laadittiin konsulisuhteita koskeva yleissopimus ja kaksi valinnaista pöytäkirjaa, jotka koskevat kansalaisuuden saamista ja riitojen pakollista ratkaisemista.

Yleissopimus ja pöytäkirjat olivat avoimna allekirjoittamista varten maaliskuun 31 päivään 1964 asti, ja ne tulivat kansainvälisesti voimaan 19 päivänä maaliskuuta 1967. Suomi on allekirjoittanut yleissopimuksen ja molemmat pöytäkirjat 28 päivänä lokakuuta 1963.

2.2. Lausunnonantajat.

Yleissopimuksen ja pöytäkirjojen allekirjoittamisesta ja voimaansaattamisesta on pyydetty lausunnot oikeusministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, sisäasiainministeriöltä, sosiaali- ja terveysministeriöltä, työvoimaministeriöltä sekä

liikenneministeriöltä. Lausunnoissa ei ilmene lainsäädännöllisiä esteitä yleissopimuksen ja pöytäkirjojen voimaansaattamiselle Suomessa. Oikeusministeriö puoltaa yleissopimuksen voimaansaattamista, mutta esittää samalla harkittavaksi varaaman tekemistä kunniakonsuleiden kuriirilähetysten osalta.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.

1. Yleissopimus.

1.1. Luvut ja osat.

Yleissopimus käsittää 79 artiklaa, ja se on jaettu viiteen lukuun. Konsulisuhteita koskevat yleiset määräykset sisältyvät I lukuun, joka jakautuu konsulisuhteiden solmimista ja hoitoa koskevaan I osastoon sekä konsulitehtävien päättämistä koskevaan II osastoon. Määräykset konsuliedustustoille, lähetetyille konsulivirkamiehille ja muille konsuliedustustojen jäsenille myönnettävistä helpotuksista, erioikeuksista ja vapauksista ovat II luvussa, konsuliedustustoille myönnettävät sen I osastossa sekä lähetettyjä konsulivirkamiehiä ja muita jäseniä koskevat sen II osastossa. Kunniakonsuleita ja heidän johtamiaan konsuliedustustoja koskevat määräykset sisältyvät III lukuun. Eräitä yleisiä määräyksiä on otettu IV lukuun. Ne koskevat muun muassa diplomaattisen edustuston oikeutta hoitaa konsulitehtäviä (70 artikla) ja vastaanottajavaltion kansalaisina olevien tai siellä pysyvästi asuvien konsulivirkamiesten tai muiden konsuliedustuston jäsenten erityisasemaa (71 artikla). Yleissopimuksen allekirjoittamista, ratifiointia ja voimaantuloa koskevat sekä muut loppumääräykset sisältyvät V lukuun.

Yleissopimuksen sisältämistä muutoksista nykyiseen käytäntöön sekä yleissopimuksen suhteesta lainsäädäntöömme tehdään selkoa esityksen seuraavan osan yhteydessä.

1.2. Artiklat.

Yleissopimuksen 1 artiklassa määritellään useita sopimuksessa käytettyjä sanontoja, ja eräisiin niistä palataan jäljempänä esityksessä.

Yleissopimuksen 2 artiklassa vahvistetaan periaate, että konsulisuhteiden solmimiseen tarvitaan molemminpuolinen suostumus. Diplomaattisten suhteiden solmimisen katsotaan sisältävän myös suostumuksen konsulisuhteisiin, ellei toisin ole ilmoitettu. Sitä vastoin diplomaattisten suhteiden katkaiseminen ei sinänsä käsitä konsulisuhteiden katkaisemista. Konsulitehtäviä hoitavat konsuliedustustot ja myös diplomaattiset edustustot yleissopimuksen määräysten mukaisesti (3 artikla). Konsuliedustusto voidaan perustaa vain vastaanottajavaltion suostumuksella. Konsuliedustuston sijaintipaikka, luokka ja toimipiiri sekä niitä koskevat muutokset on vastaanottajavaltion hyväksyttävä (4 artikla).

Yleissopimuksen 5 artiklassa luetellaan konsulitehtävät. Artiklan a, b ja c kohdan mukaan näihin tehtäviin kuuluu lähettäjävaltion ja sen kansalaisten etujen suojeleminen kansainvälisen oikeuden sallimissa puitteissa, kaupallisten, taloudellisten, sivistyksellisten ja tieteellisten suhteiden edistäminen sekä näihin aloihin tutustuminen ja niistä tietojen antaminen. Tehtävät käsittävät d ja e kohdan mukaan myös passien ja viisumien antamisen sekä lähettäjävalton kansalaisten auttamisen. Tehtäviin kuuluu edelleen f—j kohdan mukaan vastaanottajavaltion oikeusjärjestyksen puitteissa notaarina ja siviilirekisterin pitäjänä toimiminen, lähettäjävaltion kansalaisten etujen valvominen perintö- ja holhousasioissa ja heidän edustuksensa järjestäminen tuomioistuimissa ja muissa viranomaisissa, oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiantaminen sekä todistusaineiston tai muun virka-avun hankkiminen lähettäjävaltion tuomioistuimille. Lisäksi tehtäviin kuuluu k ja l kohdan mukaan lähettäjävaltion alusten ja ilma-alusten sekä niiden miehistön

valvominen ja auttaminen. Edellä mainittu tehtäväluettelo ei ole tyhjentävä, sillä m kohdan mukaan konsulitehtävät käsittävä myös kaikki muut tehtävät, jotka lähettäjävaltio on antanut konsuliedustuston suoritettaviksi ja jotka eivät ole kiellettyjä vastaanottajavaltion lakien ja määräysten mukaan tai joita vastaanottajavaltio ei vastusta.

Konsulivirkamies voi 6 artiklan mukaan erityisolosuhteissa vastaanottajavaltion suostumuksella hoitaa tehtäviään konsuliedustuston toimipiirin ulkopuolella. Lähettäjävaltio voi siitä asianomaiselle valtiolle ilmoitettuaan valtuuttaa tietyssä valtiossa sijaisevan konsuliedustuston hoitamaan konsulitehtäviä toisessa valtiossa, jollei jompikumpi kyseisistä valtioista sitä nimenomaisesti vastusta (7 artikla). Asianmukaisesti siitä vastaanottajavaltiolle ilmoitettuaan konsuliedustusto voi hoitaa konsulitehtäviä kolmannen valtion puolesta, ellei vastaanottajavaltio tätä vastusta (8 artikla).

Konsuliedustustojen päälliköt jaetaan 9 artiklan mukaan neljään ryhmään: pääkonsulit, konsulit, varakonsulit ja konsuliasiamiehet. Muiden konsulivirkamiesten arvonimistä valtiot voivat määrätä sopimuksen sitä rajoittamatta. Konsulivirkamies tarkoittaa yleissopimuksen 1 artiklan 1 kappaleen d kohdan mukaan jokaisesta henkilöstä, konsuliedustuston päällikkö mukaan lukien, jonka tehtäväksi on annettu tässä ominaisuudessa hoitaa konsulitehtäviä. Jokainen konsuliedustuston hallinnollisessa tai teknisessä palveluksessa oleva henkilö määritellään 1 artiklan 1 kappaleen e kohdan mukaan konsuliedustuston toimihenkilöksi.

Yleissopimuksen 10—13 artikla koskevat konsuliedustustojen päälliköiden virkaan nimitämistä ja eksekvatuurin myöntämistä. Konsuliedustuston päällikön ei tule ryhtyä virka-tehtäviin, ennen kuin hän on saanut vastaanottajavaltiolta eksekvatuurin. Hänet voidaan kuitenkin sitä ennen hyväksyä väliaikaisesti hoitamaan tehtäviään. Väliaikaisesta hyväksymisestä ja eksekvatuurin myöntämisestä on vastaanottajavaltion tehtävä 14 artiklan mukaan ilmoitus konsuliedustuston toimipiirin viranomaisille. Jos päällikkö on estynyt hoitamasta tehtäviään tai päällikön virka on avoinna, voi edustuston virkaatekevä päällikkö 15 artiklan mukaan väliaikaisesti toimia konsuliedustuston päällikkönä.

Yleissopimuksen 16 artikla sisältää määräykset konsuliedustustojen päälliköiden arvojärjes-

tyksestä, joka pääsääntöisesti riippuu eksekvatuurin myöntämisaikankohdasta. Konsulivirkamies voidaan 17 artiklan mukaan vastaanottajavaltion suostumuksella valtuuttaa suorittamaan diplomaattisia tehtäviä, jos lähettäjävaltiolla ei ole diplomaattista edustustoa tai kolmannen valtion diplomaattinen edustusto ei sitä edusta vastaanottajavaltiossa. Konsulivirkamiehet eivät saa tällä perusteella diplomaattisia erioikeuksia ja vapauksia. Konsulivirkamies voi toimia myös lähettäjävaltion edustajana hallitustenvälisissä järjestöissä, kun siitä on ilmoitettu vastaanottajavaltiolle. Kaksi tai useampi valtio voi 18 artiklan mukaan vastaanottajavaltion suostumuksella nimittää saman henkilön konsulivirkamieheksi kyseiseen valtioon.

Nimitettäessä muita konsulivirkamiehiä kuin edustuston päälliköitä on heidän nimensä, asemansa ja luokkansa ilmoitettava 19 artiklan mukaan vastaanottajavaltiolle niin ajoissa, että se voi käyttää 23 artiklan sille suomia oikeuksia julistaa nimitetty henkilö epäsuotavaksi. Vastaanottajavaltio voi vaatia, että henkilökunnan lukumäärä pidetään sen kohtuullisiksi ja normaaleiksi katsomissa puitteissa (20 artikla). Vastaanottajavaltiolle on ilmoitettava konsulivirkamiesten keskinäinen arvojärjestys ja kaikki siinä tapahtuneet muutokset (21 artikla).

Konsulivirkamiesten tulee 22 artiklan mukaan periaatteessa olla lähettäjävaltion kansalaisia. Virkamieheksi ei saa nimittää vastaanottajavaltion kansalaisia, ellei tämä valtio anna siihen nimenomaista suostumustaan. Vastaanottajavaltio voi pidättää itselleen saman oikeuden sellaisten kolmannen valtion kansalaisten suhteen, jotka eivät samanaikaisesti ole lähettäjävaltion kansalaisia.

Vastaanottajavaltio voi 23 artiklan mukaan julistaa, että konsulivirkamies on persona non grata tai että konsuliedustuston henkilökunnan jotakin muuta jäsentä ei voida hyväksyä. Lähettäjävaltion on tällöin kutsuttava asianomainen henkilö takaisin tai lopetettava hänen tehtävänsä edustustossa. Vastaanottajavaltio ei ole velvollinen ilmoittamaan päätöksensä syitä. Yleissopimuksen 24 artikla sisältää määräykset ilmoituksista, jotka on tehtävä vastaanottajavaltiolle konsuliedustuston jäsenten nimityksistä, saapumisista ja lähdöistä. Konsuliedustuston jäsenen tehtävät päättyvät muun muassa, kun vastaanottajavaltio peruuttaa hänen

eksekvatuurinsa tai ilmoittaa lähettäjävaltiolle, ettei häntä enää katsota konsuliedustuston henkilökunnan jäseneksi (25 artikla). Vastaanottajavaltion on myönnettävä konsuliedustuston jäsenille oikeus lähteä maasta mahdollisimman pian heidän tehtäviensä päättymisen jälkeen (26 artikla). Määräykset konsuliedustustojen tilojen ja arkiston suojaamisesta poikkeuksellisisa olosuhteissa sisältyvät 27 artiklaan.

Yleissopimuksen 28—39 artikla koskevat konsuliedustustoille myönnettäviä helpotuksia, erioikeuksia ja vapauksia. Vastaanottajavaltion on 28 artiklan mukaan myönnettävä kaikki helpotukset konsuliedustuston tehtävien suorittamiseksi. Lähettäjävaltion kansallislippua ja vaakunakilpeä voidaan käyttää konsuliedustuston rakennuksessa ja edustuston päällikön virka-asunnossa ja kulkuvälineissä niitä virkatehtävissä käytettäessä (29 artikla). Vastaanottajavaltio on velvollinen avustamaan konsuliedustuston tilojen ja sen jäsenten asuntojen hankkimisessa (30 artikla).

Konsuliedustuston tilat nauttivat yleissopimuksen 31 artiklan mukaisessa laajuudessa loukkaamattomuutta. Vastaanottajavaltion viranomaiset eivät saa ilman erityistä lupaa tulla edustuston tilojen siihen osaan, jota käytetään yksinomaisesti edustuston työssä. Tulipalon tai muun välittömiä suojelutoimenpiteitä vaativan onnettomuuden sattuessa voidaan kuitenkin edellyttää lupa annetuksi. Vastaanottajavaltiolla on erityinen velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin edustuston tilojen suojelemiseksi sinne tunkeutumiselta ja vahingonteolta. Konsuliedustuston tilat, niiden sisustus, omaisuus ja kulkuvälineet ovat vapaat kaikesta pakko-otosta puolustusta julkisiin tarkoituksiin. Jos pakkolunastus on välttämätön näitä tarkoituksia varten, on välttävä konsulitoiminnan vaikeuttamista ja lähettäjävaltiolle on viipymättä maksettava riittävä korvaus. Konsuliedustuston arkisto ja asiakirjat ovat aina loukkaamattomia riippumatta niiden sijaintipaikasta (33 artikla).

Suomen tekemissä konsulisopimuksissa ei Puolan kanssa tehtyä sopimusta (SopS 46/72, 9 artikla) lukuun ottamatta ole määräystä siitä, että tulipalon tai muun vastaavan onnettomuuden sattuessa vastaanottajavaltion viranomaisilla olisi lupa tulla konsuliedustustoon. Yleissopimuksen voidaan katsoa siten jossain määrin rajoittavan konsuliedustuston loukkaamattomuutta verrattuna Suomen kahdenkeskiin sopimuksiin. Arkistojen loukkaamattomuuden

osalta yleissopimus vastaa Suomen sopimuskäytäntöä. Yleissopimuksen 31 ja 33 artiklan määräykset eivät ole takavarikosta ja et-sinnästä rikosasioissa annetun lain (260/59) säännösten mukaisia.

Lähettäjävaltion tai sen puolesta toimivan henkilön omistamat tai vuokraamat konsuliedustuston tilat ja lähetetyn edustustopäällikön virka-asunto ovat 32 artiklan mukaan vapautetut kaikista veroista ja maksuista lukuun ottamatta sellaisia, jotka peritään korvauksena erityisistä palveluksista. Suomen verolainsäädännöstä tulevat tämän määräyksen osalta kysymykseen tulo- ja varallisuusverolaki (1043/74, 4—8 §) ja leimaverolaki (662/43, 16 ja 55 §). Vieras valtio on verolainsäädäntömme mukaan velvollinen erään poikkeuksin suorittamaan Suomessa veroa täältä saamastaan tulosta ja täällä olevista varoistaan. Suomesta saaduksi tuloksi katsotaan muun ohessa täällä olevasta kiinteistöstä saatu tulo samoin kuin suomalaisen kiinteistöyhtiön mukaan lukien asunto-osakeyhtiön osakkeiden perusteella hallitusta huoneistosta saatu tulo ja asuntotulo sekä kiinteistöstä tai kiinteistöyhtiön osakkeiden luovutuksesta saatu voitto. Leimaveroa on suoritettava kiinteistön ja niin sanottujen asunto-osakkeiden luovutuksen yhteydessä. Konsuliedustuston tilojen verovapautta koskeva määräys merkitsee edellä esitetyn perusteella poikkeamista Suomen verolainsäädännöstä. Kun diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen 23 artiklassa on vastaavansisältöinen määräys, voidaan konsuliedustuston tilojen verovapautta koskeva määräys sellaisenaan saattaa Suomessa voimaan.

Vastaanottajavaltion on 34 artiklan mukaan turvattava kaikille konsuliedustuston jäsenille oikeus vapaasti liikkua ja matkustaa alueellaan lukuun ottamatta vyöhykkeitä, joille pääsy on kansallisen turvallisuuden vuoksi kielletty.

Yleissopimuksen 35 artikla käsittelee yhteyksien vapautta. Yhteydenpidossa lähettäjävaltion hallituksen, diplomaattisten edustustojen ja muiden konsuliedustustojen kanssa konsuliedustusto saa käyttää kaikkia sopivia keinoja mukaan lukien diplomaattiset ja konsulikuriirilähetykset ja koodi- tai salakielisanomat. Edustusto saa kuitenkin asentaa radiolähettimen vain vastaanottajavaltion suostumuksella. Konsuliedustuston virallinen kirjeenvaihto on loukkaamaton. Konsulikuriirilähetystä ei saa avata eikä viivyttää. Mikäli vastaanottajavaltion

viranomaisilla on vakava syy uskoa lähetyksen sisältävän muuta kuin virallista kirjeenvaihtoa ja asiakirjoja tai viralliseen käyttöön tarkoitettuja esineitä, he voivat pyytää lähetyksen avattavaksi lähettäjävaltion edustajan toimesta. Jos pyyntöön ei suostuta, on lähetys palautettava lähetyspaikkaan. Kuriirina ei saa käyttää vastaanottajavaltion suostumuksetta sen kansalaisia eikä pysyvästi sen alueella asuvaa henkilöä, ellei hän ole lähettäjävaltion kansalainen. Tehdänsä suorittaessaan kuriiri on vastaanottajavaltion suojeluksessa. Hän nauttii henkilökohtaista koskemattomuutta eikä häntä saa pidättää tai häneltä millään muulla tavalla riistää vapautta. Myös tilapäisiä konsulikuriireja voidaan määrätä, ja kuriirilähetys voidaan uskoa aluksen tai kaupallisen ilma-aluksen päällikön kuljetettavaksi.

Yleissopimuksen 36 artikla koskee yhteydenpitoa lähettäjävaltion kansalaisiin. Konsulivirkamiehillä on 1 kappaleen a kohdan mukaan vapaus tavata ja pitää yhteyttä lähettäjävaltion kansalaisiin, joilla on yhtäläinen vapaus pitää yhteyttä maansa konsulivirkamiehiin. Jos lähettäjävaltion kansalainen pidätetään, vangitaan tai määrätään tutkintavankeuteen taikka hän menettää vapautensa muulla tavoin, vastaanottajavaltion viranomaisten on b kohdan mukaan viipymättä ilmoitettava asianomaisen pyynnöstä siitä lähettäjävaltion konsuliedustustolle. Konsulivirkamiehellä on c kohdan mukaan oikeus käydä tapaamassa vapautensa menettänyttä lähettäjävaltion kansalaista, käydä kirjeenvaihtoa hänen kanssaan sekä hankkia hänelle oikeusavustaja. Artiklan 2 kappaleen mukaan edellä mainittuja oikeuksia käytettäessä on otettava huomioon vastaanottajavaltion lait ja määräykset, joiden tulee kuitenkin sallia näitä oikeuksia koskevien päämäärien täydellinen toteuttaminen.

Vastaanottajavaltion viranomaiset ovat velvolliset 37 artiklan mukaan viipymättä ilmoittamaan konsuliedustustolle lähettäjävaltion kansalaisen kuolemasta ja jokaisesta tapauksesta, jossa holhoojan tai uskotun miehen määrääminen näyttää olevan lähettäjävaltion kansalaisen etujen mukaista. Lisäksi on tehtävä ilmoitus lähettäjävaltion kansalaisuutta olevan aluksen haaksirikosta tai karilleajosta sekä ilma-alusta koskevasta onnettomuuksista. Konsulivirkamiehet voivat kääntyä virkatehtävissään toimipiirinsä paikallisen viranomaisen puoleen sekä myöskin keskusviranomaisten puoleen, jos

vastaanottajavaltion lait ja tavat sen sallivat (38 artikla). Konsuliedustusto saa periä konsulitoimituksista palkkiot ja maksut, jotka ovat vapaat kaikista vastaanottajavaltion maksuista ja veroista (39 artikla).

Yleissopimuksen 40—57 artikla koskevat lähetetyille konsulivirkamiehille ja muille konsuliedustuston jäsenille myönnettäviä helpotuksia, erioikeuksia ja vapauksia. Vastaanottajavaltion tulee kohdella 40 artiklan mukaan konsulivirkamiehiä asiaan kuuluvalla kunnioituksella ja ryhtyä kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin heidän henkilöönään, vapauttaan tai arvovaltaansa vastaan kohdistuvien hyökkäysten estämiseksi.

Konsulivirkamiestä ei saa 41 artiklan mukaan pidättää tai määrätä tutkintavankeuteen paitsi asianomaisen oikeusviranomaisen päätöksen nojalla törkeästä rikoksesta. Edellä mainittua tapausta lukuun ottamatta ei konsulivirkamiehiä voida toimittaa vankilaan tai alistaa mihinkään muuhun henkilökohtaisen vapautensa rajoitukseen paitsi tuomioistuimen lopullista päätöstä täytäntöönpannaessa. Jos konsulivirkamiestä vastaan ryhdytään rikosoikeudellisiin toimenpiteisiin, hän on velvollinen saapumaan asianomaisen viranomaisen eteen. Vastaanottajavaltion tulee mahdollisimman pian ilmoittaa edustuston päällikölle tai lähettäjävaltiolle, jos konsuliedustuston jäsen pidätetään tai häntä vastaan ryhdytään syytetoimenpiteisiin (42 artikla). Konsulivirkamiehet ja edustuston toimihenkilöt eivät ole 43 artiklan mukaan viranotoimituksessa suorittamiensa toimenpiteiden vuoksi vastaanottajavaltion tuomiovallan alaisia. Tämän artiklan määräyksiä ei kuitenkaan sovelleta siviilioikeudellisessa asiassa sen koskiessa sopimusta, jota konsulivirkamies tai toimihenkilö ei ole nimenomaisesti tai epäsuorasti tehnyt lähettäjävaltion edustajana, tai kolmannen henkilön nostamaa vahingonkorvauskannetta, joka perustuu kulkuvälineen, aluksen tai ilma-aluksen vastaanottajavaltiossa aiheuttamaan onnettomuuteen. Konsuliedustuston jäsenet eivät ole velvollisia todistamaan heidän virkatehtäviinsä liittyvissä asioissa. Jos konsulivirkamies kieltäytyy todistamasta, ei mitään pakotteita saa käyttää häntä vastaan (44 artikla). Lähettäjävaltio voi konsuliedustuston jäsenen kohdalla luopua 41, 43 ja 44 artiklassa mainituista etuoikeuksista ja vapauksista (45 artikla). Luopumisen on oltava nimenomainen.

Edellä olevat yleissopimuksen määräykset konsuliedustuston lähetetyn henkilökunnan oikeudellisesta asemasta vastaavat useiden Suomen tekemien konsulisopimusten määräyksiä. Eräissä konsulisopimuksissa, kuten Neuvostoliiton ja Unkarin kanssa tehdyissä sopimuksissa, määräykset ovat kuitenkin tältä osin lähempänä Wienin diplomaattisia suhteita koskevaa yleissopimusta, joka suo laajemmat erioikeudet ja vapaudet. Määräykset poikkeavat lainsäädännöstämme useissa kohdin. Tuomiovaltaa koskevat määräykset ovat muun muassa rikoslain 1 luvun (320/63) vastaisia, vangitsemista koskevat määräykset ovat ristiriidassa rikoslain voimaansaattamisen 22 §:n (515/48 ja 554/65) kanssa, jonka mukaan hallinnollinen viranomainen useissa tapauksissa saattaa toimittaa vangitsemisen, ja todistamista koskevat määräykset eivät vastaa asiakirjojen esittämisvelvollisuutta koskevilta osilta oikeudenkäymiskaaren 17 lukua (571/48).

Konsulivirkamiehet, toimihenkilöt ja heidän talouteensa kuuluvat perheenjäsenet ovat kokonaan vapautetut vastaanottajavaltion ulkomaalaisten rekisteröintiä ja oleskelulupia koskevien säännösten velvoitteista (46 artikla). Konsuliedustuston jäsenet ovat vapautetut hakemasta työlupaa. Myös heidän yksityisen palveluskuntansa jäsenet ovat siitä vapautetut, jos he eivät harjoita mitään muuta ansiotointia vastaanottajavaltiossa (47 artikla). Konsuliedustuston jäsenet ovat myös vapautetut lähettäjävaltiolle suorittamansa työn suhteen vastaanottajavaltion sosiaaliturvasäännöksistä (48 artikla). Vapautus koskee myös yksityisen palveluskunnan jäseniä edellyttäen, että he eivät ole vastaanottajavaltion kansalaisia tai asu siellä vakinaisesti ja että heitä koskevat joko lähettäjävaltion tai kolmannen valtion sosiaaliturvasäännökset. Jos konsuliedustuston jäsenillä on palveluksessaan henkilöitä, joita edellä mainittu vapautus ei koske, on jäsenten noudatettava vastaanottajavaltion työnantajia koskevia sosiaaliturvasäännöksiä. Yleissopimus ei estä vapaaehtoista liittymistä vastaanottajavaltion sosiaaliturvajärjestelmään.

Konsulivirkamiehet, toimihenkilöt ja heidän talouteensa kuuluvat perheenjäsenet ovat yleissopimuksen 49 artiklan mukaan vapautetut kaikista henkilöön tai omaisuuteen kohdistuvista valtiollisista, alueellisista tai kunnallisista maksuista ja veroista. Tästä määräyksestä on lueteltu useita poikkeuksia, joista tärkeimpänä

voidaan pitää sellaisia välillisiä veroja, jotka säännönmukaisesti sisältyvät tavaroiden tai palvelusten hintaan. Palveluskunnan jäsenten työstään saamat palkat ovat vapautetut maksuista ja veroista. Konsuliedustuston jäsenten, joiden palveluksessa olevien henkilöiden palkat eivät ole vapautetut tuloverosta, on noudatettava vastaanottajavaltion lakiin sisältyviä työnantajien velvoituksia tuloveron kannosta. Yleissopimuksen 49 artikla vastaa asiallisesti Wienin diplomaattisia suhteita koskevan yleissopimuksen 34 artiklaa. Lukuisista poikkeuksista johtuen artiklan myöntämät verotukselliset erioikeudet ovat verrattain suppeat.

Eräänä poikkeuksena verovapaudesta ovat 49 artiklan mukaan myös kiinteästä omaisuudesta kannettavat maksut ja verot. Wienin diplomaattisia suhteita koskevan yleissopimuksen osalta on poikkeusta Suomen vakiintuneen käytännön mukaan sovellettu myös kiinteistöyhtiön kuten asunto-osakeyhtiön muodossa tapahtuvaan kiinteistön omistukseen. Asunto-osakeyhtiön erityisluonteesta johtuen määräyksen piiriin tulee myös tiettyä Suomessa irtaimiksi katsottavaa omaisuutta. Irtaimen omaisuuden omistuksesta on nimittäin kysymys silloin, kun asunto-osakeyhtiön osakas on oikeutettu omistamiensa osakkeiden perusteella hallitsemaan osaa yhtiön omistamasta tai muuten hallitsemasta kiinteästä omaisuudesta. Myös nyt käsiteltävän yleissopimuksen osalta tulee poikkeus sovellettavaksi kiinteistöyhtiön muodossa tapahtuvaan omistukseen.

Yleissopimuksen 50 artiklan mukaan konsuliedustuston viralliseen käyttöön tarkoitetut esineet ja konsulivirkamiehen tai hänen perheenjäsentensä henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetut esineet ovat vapautetut kaikista tulleista, veroista ja vastaavista maksuista. Edustuston toimihenkilöt nauttivat edellä mainittuja vapauksia niiden tavaroiden osalta, jotka tuodaan heidän asettautuessaan ensimmäistä kertaa maahan. Virkamiesten ja heidän perheenjäsentensä henkilökohtaiset, mukanaan tuomansa matkatavarat ovat vapautetut tarkastuksesta. Ne saadaan tarkastaa ainoastaan, jos on vakavia syitä olettaa niiden sisältävän muita kuin henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettuja esineitä tai tavaroita, joiden tuonnin tai viennin vastaanottajavaltion lait kieltävät tai jotka ovat sen karanteenilakien alaisia. Voimassa olevat tullilainsäädäntömme vastaa pääpiirteissään 50 artiklan määräyksiä.

Jos konsuliedustuston jäsen tai hänen perheenjäsenensä kuolee, vastaanottajavaltion on sallittava 51 artiklan mukaan kuolleelle kuuluneen irtaimiston maastavienti. Vastaanottajavaltion on vapautettava edustuston jäsenet ja heidän perheenjäsenensä kaikista henkilökohtaisista ja julkisista palvelusvelvollisuuksista sekä sotilaallisista velvoituksista (52 artikla). Edustuston jäsen on oikeutettu yleissopimuksen mukaisiin erioikeuksiin ja vapauksiin siitä hetkestä alkaen, jolloin hän saapuu vastaanottajavaltion alueelle ryhtyäkseen hoitamaan virkaansa tai, jos hän jo on sen alueella, siitä hetkestä lähtien, jolloin hän ryhtyy hoitamaan virkaansa edustustossa. Kun edustuston jäsenen tehtävät ovat päättäneet, hänen erioikeutensa ja vapautensa lakkaavat normaalisti sinä hetkenä, jolloin hän jättää vastaanottajavaltion tai siihen myönnetyn kohtuullisen ajan kuluttua riippuen siitä, kumpi tapahtuu ensin. Virkamiehen tai toimihenkilön vapautus tuomiovaldasta jatkuu kuitenkin hänen tehtäviensä hoitamisessa suorittamiinsa tekoihin nähden ilman aikarajoitusta (53 artikla). Kolmannen valtion on myönnettävä konsulivirkamiehille kaikki yleissopimuksen mukaiset ja hänen kauttakulkunsa tai paluunsa turvaamiseksi tarpeelliset vapaudet virkamiehen matkustaessa kolmannen valtion alueen kautta (54 artikla).

Kaikkien erioikeuksia ja vapauksia nauttivan henkilöiden velvollisuus on 55 artiklan mukaan noudattaa vastaanottajavaltion lakeja ja määräyksiä, sikäli kuin nämä eivät ole ristiriidassa heidän erioikeuksiensa ja vapauksiensa kanssa. Heidän tulee olla puuttumatta vastaanottajavaltion sisäisiin asioihin. Edustuston tiloja ei saa käyttää tavalla, joka on ristiriidassa edustuston tehtävien kanssa. Edustuston jäsenen on noudatettava kaikkia vastaanottajavaltion lakien ja määräysten vaatimuksia, jotka koskevat vakuutusta ajoneuvon, aluksen tai ilma-aluksen käyttämisestä kolmannelle henkilölle aiheutuneiden vahinkojen varalta (56 artikla). Lähetyt konsulivirkamiehet eivät saa henkilökohtaiseksi hyödykseen harjoittaa mitään ammatti- tai liiketoimintaa vastaanottajavaltiossa. Toimihenkilöltä ja edustuston palveluskunnan jäseneltä tai edustuston jäsenen perheenjäseneltä ei ole kielletty yksityinen ansioityö, mutta he eivät voi silloin vedota erioikeuksiin ja vapauksiin, joita he muutoin nauttivat yleissopimuksen mukaan (57 artikla).

Yleissopimuksen 58—68 artikla koskevat

kunniakonsuleita ja heidän johtamiaan konsuliedustustoja, joiden erioikeudet ja vapaudet ovat suppeammat kuin lähetettyjen virkamiesten ja heidän johtamiensa edustustojen vastaavat oikeudet ja vapaudet. Yleissopimuksen 58 artiklan 1 ja 2 kappaleessa luetellaan ne yleissopimuksen aikaisemmat artiklat sekä myöhemmät III luvun artiklat, joita sovelletaan kunniakonsulien johtamiin edustustoihin ja kunniakonsuleihin. Konsulikuriirilähetysten lähettäminen eri valtioissa sijaitsevien, kunniakonsulin johtamien edustustojen välillä ei ole sallittua ilman molempien vastaanottajavaltioiden suostumusta (58 artiklan 4 kappale).

Kunniakonsulin johtamaan edustustoon on 58 artiklan mukaan sovellettava helpotuksia konsuliedustuston tehtävien suorittamiseksi koskevaa 28 artiklaa, kansallisipun ja vaakunan käyttöä koskevaa 29 artiklaa, tilojen hankkimista koskevaa 30 artiklaa, liikkumisvapautta koskevaa 34 artiklaa, viestiyhteyksien vapautta koskevaa 35 artiklaa, yhteydenpitoa lähettäjävaltion kansalaisiin koskevaa 36 artiklaa, eräitä ilmoituksia koskevaa 37 artiklaa, yhteyttä vastaanottajavaltion viranomaisiin koskevaa 38 artiklaa, kolmansien valtioiden velvollisuuksia koskevan 54 artiklan 3 kappaletta sekä vastaanottajavaltion lakien ja määräysten noudattamista koskevan 55 artiklan 2 ja 3 kappaletta. Vastaanottajavaltion on 59 artiklan mukaan ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin kunniakonsulin johtaman edustuston suojelemiseksi ja sen rauhan häiritsemisen estämiseksi. Lähettäjävaltion omistamat tai vuokraamat edustuston tilat ovat vapaat kaikista valtiollisista, alueellisista tai kunnallisista maksuista ja veroista (60 artikla). Edustuston arkistot ja asiakirjat ovat aina loukkaamattomat riippumatta niiden sijaintipaikasta edellyttäen, että ne säilytetään erillään muista papereista ja asiakirjoista (61 artikla). Eräiden lähettäjävaltion edustustolle toimittamien esineiden maahan tuonnin on oltava sallittua ja vapaata kaikista tulleista, veroista ja maksuista (62 artikla). Kunniakonsulien johtamien edustustojen osalta on aikaisempaa käytäntöön verrattuna pidettävänä uutena sitä, että niihin sovelletaan viestiyhteyksien vapautta ja niillä on oikeus käyttää muun muassa kuriiria.

Kunniakonsuleihin sovelletaan 58 artiklan mukaan ilmoitusta pidätyksestä tai syytetoimenpiteistä koskevaa 42 artiklaa, vapautta tuomiovallasta koskevaa 43 artiklaa, velvollisuutta

esiintyä todistajana koskevan 44 artiklan 3 kappaletta, erioikeuksista ja vapauksista luopumista koskevaa 45 artiklaa ja niiden alkamista ja päättymistä koskevaa 53 artiklaa sekä vastaanottajavaltion lakien ja määräysten noudattamista koskevaa 55 artiklaa. Jos kunniakonsulivirkamiestä syytetään, on asian käsittelyssä 63 artiklan mukaan otettava huomioon hänen asemansa. Vastaanottajavaltiolla on velvollisuus myöntää kunniakonsulille tarpeellinen suojelu (64 artikla). Kunniakonsulit ovat vapautetut vastaanottajavaltion ulkomaalaisten rekisteröintiä ja oleskelulupia koskevien lakien mukaisista velvollisuuksista lukuun ottamatta konsuleita, jotka vastaanottajavaltiossa harjoittavat ammatti- tai liiketoimintaa (65 artikla). Kunniakonsuli on vapautettu kaikista maksuista ja veroista hänen lähettäjävaltiolta konsulitehtävien hoitamisesta vastaanottamiensa palkkioiden ja palkkatulojen suhteen (66 artikla). Kunniakonsuli on vastaanottajavaltiossa vapaa kaikista henkilökohtaisista ja julkisista palvelusvelvollisuuksista sekä sotilaallisista velvoituksista (67 artikla). Edellä mainitut 63—67 artikla tulevat harvoin sovellettaviksi johtuen yleissopimuksen 71 artiklan vastaanottajavaltion kansalaisia tai siellä vakinaisesti asuvia koskevista määräyksistä. Jokainen valtio on vapaa päättämään, nimittääkö tai vastaanottaako se kunniakonsuleita (68 artikla).

Yleissopimuksen 69—73 artikla sisältävät yleisiä määräyksiä. Jokainen valtio voi 69 artiklan mukaan perustaa tai sallia perustettavan konsuliasiamiehen hoitamia konsulitoimipaikkoja. Konsuliasiamiehen asemasta ja oikeuksista on sovittava lähettäjävaltion ja vastaanottajavaltion kesken. Yleissopimuksen 70 artiklan mukaan yleissopimuksen määräykset koskevat soveltuvilta osiltaan myös diplomaattisia edustustoja konsulitehtävien hoitajina.

Yleissopimuksen 71 artiklaan sisältyvät määräykset rajoittavat vastaanottajavaltion kansalaisten tai siellä pysyvästi asuvien henkilöiden erioikeuksia ja vapauksia. Ellei vastaanottajavaltio myönnä lisähelpotuksia, sen kansalaisina olevat tai siellä pysyvästi asuvat konsulivirkamiehet nauttivat vapautta tuomiovallasta ja henkilökohtaista loukkaamattomuutta ainoastaan tehtäviään hoitaessaan suorittamiensa virallisten toimenpiteiden suhteen sekä vapautta todistamisvelvollisuudesta 44 artiklan 3 kappaleen mukaan. Vastaanottajavaltiota sitovat tällaisten konsulivirkamiesten suhteen myös 42

artiklassa mainittu velvollisuus ilmoittaa pidätyksestä tai syytetoimenpiteistä.

Yleissopimuksen määräysten soveltamisessa vastaanottajavaltio ei saa harjoittaa syrjintää eri valtioiden välillä. Syrjintää ei kuitenkaan katsota tapahtuvan, jos vastaanottajavaltio soveltaa yleissopimuksen jotakin määräystä rajoittavasti sillä perusteella, että lähettäjävaltio soveltaa samaa määräystä rajoittavasti vastaanottajavaltion lähettäjävaltiossa oleviin konsuliedustustoihin tai jos valtiot käytännön tai sopimuksen perusteella myöntävät toisilleen edullisemman kohtelun kuin mitä tämän yleissopimuksen määräykset edellyttävät (72 artikla). Yleissopimuksen määräykset eivät vaikuta muihin voimassaoleviin kansainvälisiin sopimuksiin eivätkä estä valtiota solmimasta kansainvälisiä sopimuksia sen määräysten täydentämiseksi ja laajentamiseksi (73 artikla).

Yleissopimuksen 74—79 artikla sisältävät tavanomaiset loppumääräykset, jotka koskevat allekirjoittamista, ratifiointia, liittymistä, voimaantuloa, YK:n pääsihteerin ilmoituksia ja todistusvoimaisia sopimustekstejä.

2. Valinnaiset pöytäkirjat.

Wienin konferenssissa hyväksyttiin samanaikaisesti konsulisuhteita koskevan yleissopimuksen kanssa kaksi valinnaista pöytäkirjaa, jotka vastaavat sisällöltään Wienin diplomaattisia suhteita koskevan yleissopimuksen valinnaisia pöytäkirjoja.

Kansalaisuuden saamista koskevan pöytäkirjan II artiklan mukaan konsuliedustuston jäsenet, jotka eivät ole vastaanottajavaltion kansalaisia, sekä heidän talouteensa kuuluvat perheenjäsenet eivät saa vastaanottajavaltion kansalaisuutta yksinomaan vastaanottajavaltion lakien nojalla. Vastaanottajavaltio ei siten saa pitää mainittujen henkilöiden oleskelua maassa konsuliedustuston jäsenenä tai näiden perheenjäsenenä riittävänä liittymäkohtana, joka oikeuttaisi tämän valtion yksinomaan oman lakinsa nojalla määräämään puheena olevat henkilöt kansalaisikseen. Tällä on tahdottu estää kaksoiskansalaisuuden ja sitä seuraavan kaksinaisen kuuliaisuusvelvollisuuden syntyminen, mikä saattaisi haitata virkamiesten virkatoimia ja aiheuttaa perheenjäsenten osalta ristiriitoja. Verrattaessa määräystä kansalaisuuslain (401/68) säännöksiin ja erityisesti lain 4 §:n 3 mo-

menttiin, jonka mukaan Suomen kansalaisuuden saamisen ehdoksi voidaan asettaa vapautuminen vieraan maan kansalaisuudesta, ei pöytäkirjaa ja kansalaisuuslakia voida pitää keskenään ristiriitaisina.

Riitojen pakollista ratkaisemista koskevan pöytäkirjan mukaan voi tämän pöytäkirjan osapuolena oleva valtio saattaa yleissopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat riidat Kansainvälisen tuomioistuimen käsiteltäviksi.

3. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus.

Yleissopimuksen määräykset ovat, kuten edellä on esitetty, konsuliedustustojen ja -virkamiesten erioikeuksien ja vapauksien osalta ristiriidassa useiden rikos-, oikeudenkäynti- ja verolainsäädäntömme säännösten kanssa. Koska nämä yleissopimuksen määräykset kuuluvat siten lainsäädännön alaan, vaativat ne eduskunnan suostumuksen.

4. Varaumat ja selitykset.

Yleissopimuksessa on aikaisemmasta käytännöstä poiketen myönnetty kunniakonsulien johtamille edustustoille viestiyhteyksien vapaus mukaan lukien kuriirioikeus. Koska tätä vapautta koskevat yleissopimuksen määräykset (35 artiklan 1 kappale ja 58 artiklan 1 kappale) ovat vallitsevan käytäntömme vastaiset, tullaan kuriirioikeuksien suhteen tekemään varaus kunniakonsulien johtamien edustustojen osalta.

Suomen konsuliverkosto muodostuu pääasiallisesti kunniakonsuleista, jotka eivät yleensä

ole Suomen kansalaisia. Yleissopimuksen 22 artiklan mukaan tulee konsuleiden kuitenkin periaatteessa olla lähettäjävaltion kansalaisia. Tästä syystä 22 artiklan osalta annetaan selitys, jossa esitetään toivomus nykyisen käytännön jatkumisesta ja myös sen mahdollisesta laajentamisesta.

Suomen vakiintuneen käytännön mukaan on diplomaattisia suhteita koskevan yleissopimuksen määräyksiä kiinteistön verotuksesta sovellettu myös kiinteistöyhtiön muodossa tapahtuvaan kiinteistön omistukseen, jolloin verotuksen piiriin on tullut joissakin tapauksissa Suomessa irtaimeksi katsottavaa omaisuutta. Yleissopimuksen 49 artikla vastaa diplomaattisia suhteita koskevan yleissopimuksen edellä mainittuja määräyksiä, ja sen osalta annetaan tätä käytäntöä koskeva selitys.

5. Ratifiointi ja voimaantulo.

Yleissopimus ja sen lisäpöytäkirjat on ratifioitava. Ne tulevat Suomen osalta voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun ratifioimiskirjat on talletettu Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan.

Edellä olevan perusteella ja hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi ne konsulisuhteita koskevan Wienin yleissopimuksen määräykset, jotka vaativat Eduskunnan suostumuksen.

Koska kysymyksessä oleva yleissopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

konsulisuhteita koskevan Wienin yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §.

Konsulisuhteita koskevan, 24 päivänä huhtikuuta 1963 tehdyn Wienin yleissopimuksen määräykset ovat, mikäli ne kuuluvat lainsäädännön alaan, voimassa niin kuin niistä on sovittu.

2 §.

Tarkempia säännöksiä yleissopimuksen määräysten soveltamisesta ja viranomaisille kuuluvista velvollisuuksista annetaan tarvittaessa asetuksella.

Helsingissä 18 päivänä huhtikuuta 1980.

Tasavallan Presidentti

URHO KEKKONEN

Vt. ulkoministeri

Pääministeri *Mauno Koivisto*

(Suomennos)

KONSULISUHTEITA KOSKEVA
WIENIN YLEISSOPIMUS

Sisältö

1 artikla Määritelmät

I LUKU

Konsulisuhteet yleensä

I osasto

Konsulisuhteiden solminen ja hoito

- 2 artikla Konsulisuhteiden solminen
3 artikla Konsulitehtävien hoito
4 artikla Konsuliedustuston perustaminen
5 artikla Konsulitehtävät
6 artikla Konsulitehtävien hoito konsuliedustuston toimipiirin ulkopuolella
7 artikla Konsulitehtävien hoito kolmannessa valtiossa
8 artikla Konsulitehtävien hoito kolmannen valtion puolesta
9 artikla Konsuliedustustojen päälliköiden luokittelu
10 artikla Konsuliedustustojen päälliköiden virkaan nimittäminen ja hyväksyminen
11 artikla Konsulivaltakirja tai nimittämisilmoitus
12 artikla Eksekvatuuri
13 artikla Konsuliedustustojen päälliköiden väliaikainen hyväksyminen
14 artikla Konsuliedustuston toimipiirin viranomaisille tehtävä ilmoitus
15 artikla Konsuliedustuston päällikön tehtävien tilapäinen hoitaminen
16 artikla Konsuliedustustojen päälliköiden arvojärjestyks
17 artikla Diplomaattisten tehtävien hoito konsulivirkamiesten toimesta
18 artikla Saman henkilön nimittäminen kahden tai useamman valtion konsulivirkamieheksi
19 artikla Konsuliedustuston jäsenen nimittäminen
20 artikla Konsuliedustuston henkilökunnan lukumäärä
21 artikla Konsuliedustuston konsulivirkamiesten keskinäinen arvojärjestys
22 artikla Konsulivirkamiesten kansalaisuus
23 artikla Ei-suotaviksi julistetut henkilöt
24 artikla Vastaanottajavaltiolle tehtävät ilmoitukset nimityksistä, saapumisista ja lähdöistä

II osasto

Konsulitehtävien päättyminen

- 25 artikla Konsuliedustuston jäsenen tehtävien päättyminen
26 artikla Lähtö vastaanottajavaltion alueelta

VIENNA CONVENTION
ON CONSULAR RELATIONS

Contents

Article 1 Definitions

CHAPTER I

Consular relations in general

Section I

Establishment and conduct of consular relations

- Article 2 Establishment of consular relations
Article 3 Exercise of consular functions
Article 4 Establishment of a consular post
Article 5 Consular functions
Article 6 Exercise of consular functions outside the consular district
Article 7 Exercise of consular functions in a third State
Article 8 Exercise of consular functions on behalf of a third State
Article 9 Classes of heads of consular posts
Article 10 Appointment and admission of heads of consular posts
Article 11 The consular commission or notification of appointment
Article 12 The exequatur
Article 13 Provisional admission of heads of consular posts
Article 14 Notification to the authorities of the consular district
Article 15 Temporary exercise of the functions of the head of a consular post
Article 16 Precedence as between heads of consular posts
Article 17 Performance of diplomatic acts by consular officers
Article 18 Appointment of the same person by two or more States as a consular officer
Article 19 Appointment of members of consular staff
Article 20 Size of the consular staff
Article 21 Precedence as between consular officers of a consular post
Article 22 Nationality of consular officers
Article 23 Persons declared non grata
Article 24 Notification to the receiving State of appointments, arrivals and departures

Section II

End of consular functions

- Article 25 Termination of the functions of a member of a consular post
Article 26 Departure from the territory of the receiving State

27 artikla Konsuliedustuston tilojen ja arkiston sekä lähettäjävaltion etujen suojele poikkeuksellisissa olosuhteissa

Article 27 Protection of consular premises and archives and of the interests of the sending State in exceptional circumstances

II LUKU

Konsuliedustustoille, lähetetyille konsulivirkamiehille ja muille konsuliedustuston jäsenille myönnettävät helpotukset, erioikeudet ja vapaudet

Facilities, privileges and immunities relating to consular posts, career consular officers and other members of a consular post

I osasto

Konsuliedustustoille myönnettävät helpotukset, erioikeudet ja vapaudet

- 28 artikla Helpotukset konsuliedustuston tehtävien suorittamiseksi
 29 artikla Kansallislipun ja vaakunan käyttö
 30 artikla Tilojen hankkiminen
 31 artikla Konsuliedustuston tilojen loukkaamattomuus
 32 artikla Konsuliedustuston tilojen verovapaus
 33 artikla Konsuliedustuston arkiston ja asiakirjojen loukkaamattomuus
 34 artikla Liikkumisvapaus
 35 artikla Viestiyhteyksien vapaus
 36 artikla Yhteydenpito lähettäjävaltion kansalaisiin
 37 artikla Ilmoitukset kuolemantapauksista, holhoojan tai uskotun miehen määräämisestä, haaksirikosta ja lento-onnettomuudesta
 38 artikla Yhteys vastaanottajavaltion viranomaisiin
 39 artikla Palkkiot ja maksut konsulitoimituksista

Section I

Facilities, privileges and immunities relating to a consular post

- Article 28 Facilities for the work of the consular post
 Article 29 Use of national flag and coat-of-arms
 Article 30 Accommodation
 Article 31 Inviolability of the consular premises
 Article 32 Exemption from taxation of consular premises
 Article 33 Inviolability of the consular archives and documents
 Article 34 Freedom of movement
 Article 35 Freedom of communication
 Article 36 Communication and contact with nationals of the sending State
 Article 37 Information in cases of deaths, guardianship or trusteeship, wrecks and air accidents
 Article 38 Communication with the authorities of the receiving State
 Article 39 Consular fees and charges

II osasto

Lähetettyjä konsulivirkamiehiä ja muita konsuliedustuston jäseniä koskevat helpotukset, erioikeudet ja vapaudet

- 40 artikla Konsulivirkamiesten suojele
 41 artikla Konsulivirkamiesten henkilökohtainen loukkaamattomuus
 42 artikla Ilmoitus pidätyksestä, tutkintavankeudesta tai syytetoimenpiteistä
 43 artikla Vapaus tuomiovallasta
 44 artikla Velvollisuus esiintyä todistajana
 45 artikla Erioikeuksista ja vapauksista luopuminen
 46 artikla Vapautus ulkomaalaisena rekisteröinnistä ja oleskeluluvista
 47 artikla Vapautus työluvista
 48 artikla Vapautus sosiaaliturvajärjestelmästä
 49 artikla Vapautus verotuksesta
 50 artikla Vapautus tullimaksuista ja -tarkastuksesta
 51 artikla Konsuliedustuston jäsenen tai hänen perheenjäsenensä jäämistö
 52 artikla Vapautus henkilökohtaisista palveluksista ja suorituksista
 53 artikla Konsulierioikeuksien ja -vapauksien alkaminen ja päättyminen
 54 artikla Kolmansien valtioiden velvollisuudet
 55 artikla Vastaanottajavaltion lakien ja määräysten noudattaminen
 56 artikla Vakuutus kolmannelle henkilölle aiheutuneiden vahinkojen varalta
 57 artikla Yksityistä ansiotyötä koskevat erityismääräykset

Section II

Facilities, privileges and immunities relating to career consular officers and other members of a consular post

- Article 40 Protection of consular officers
 Article 41 Personal inviolability of consular officers
 Article 42 Notification of arrest, detention or prosecution
 Article 43 Immunity from jurisdiction
 Article 44 Liability to give evidence
 Article 45 Waiver of privileges and immunities
 Article 46 Exemption from registration of aliens and residence permits
 Article 47 Exemption from work permits
 Article 48 Social security exemption
 Article 49 Exemption from taxation
 Article 50 Exemption from customs duties and inspection
 Article 51 Estate of a member of the consular post or of a member of his family
 Article 52 Exemption from personal services and contributions
 Article 53 Beginning and end of consular privileges and immunities
 Article 54 Obligations of third States
 Article 55 Respect for the laws and regulations of the receiving State
 Article 56 Insurance against third party risks
 Article 57 Special provisions concerning private gainful occupation

III LUKU

Kunniakonsuleita ja heidän johtamiaan konsuliedustustoja koskevat säännökset

- 58 artikla Helpotuksia, erioikeuksia ja vapauksia koskevat yleiset määräykset
 59 artikla Konsuliedustuston tilojen suojele
 60 artikla Konsuliedustustojen tilojen verovapaus
 61 artikla Konsuliedustuston arkiston ja asiakirjojen loukkaamattomuus
 62 artikla Vapautus tullimaksuista
 63 artikla Rikosoikeudelliset toimenpiteet
 64 artikla Kunniakonsulin suojele
 65 artikla Vapautus ulkomaalaisena rekisteröinnistä ja oleskeluluvista
 66 artikla Vapautus verorasituksesta
 67 artikla Vapautus henkilökohtaisista palveluksista ja suorituksista
 68 artikla Kunniakonsulilaitoksen valinnaisuus

IV LUKU

Yleisiä määräyksiä

- 69 artikla Konsuliasiamiehet, jotka eivät ole konsuliedustuston päälliköitä
 70 artikla Konsulitehtävien hoito diplomaattisten edustustojen toimesta
 71 artikla Vastaanottajavaltion kansalaiset tai siellä pysyvästi asuvat henkilöt
 72 artikla Syrjinnän kieltäminen
 73 artikla Tämän yleissopimuksen suhde muihin kansainvälisiin sopimuksiin

V LUKU

Loppumääräykset

- 74 artikla Allekirjoittaminen
 75 artikla Ratifiointi
 76 artikla Liittyminen
 77 artikla Voimaantulo
 78 artikla Pääsihteerin ilmoitukset
 79 artikla Todistusvoimaiset tekstit

Kansalaisuuden saamista koskeva
VALINNAINEN PÖYTÄKIRJAErimielisyyksien pakollista ratkaisemista koskeva
VALINNAINEN PÖYTÄKIRJA

CHAPTER III

Regime relating to honorary consular officers and consular posts headed by such officers

- Article 58 General provisions relating to facilities, privileges and immunities
 Article 59 Protection of the consular premises
 Article 60 Exemption from taxation of consular premises
 Article 61 Inviolability of consular archives and documents
 Article 62 Exemption from customs duties
 Article 63 Criminal proceedings
 Article 64 Protection of honorary consular officers
 Article 65 Exemption from registration of aliens and residence permits
 Article 66 Exemption from taxation
 Article 67 Exemption from personal services and contributions
 Article 68 Optional character of the institution of honorary consular officers

CHAPTER IV

General provisions

- Article 69 Consular agents who are not heads of consular posts
 Article 70 Exercise of consular functions by diplomatic missions
 Article 71 Nationals or permanent residents of the receiving State
 Article 72 Non-discrimination
 Article 73 Relationship between the present Convention and other international agreements

CHAPTER V

Final provisions

- Article 74 Signature
 Article 75 Ratification
 Article 76 Accession
 Article 77 Entry into force
 Article 78 Notifications by the Secretary-General
 Article 79 Authentic texts

OPTIONAL PROTOCOL
concerning Acquisition of NationalityOPTIONAL PROTOCOL
concerning the Compulsory Settlement of Disputes

(Suomennos)

KONSULISUHTEITA KOSKEVA WIENIN YLEISSOPIMUS

Tämän yleissopimuksen osapuolina olevat valtiot,

palauttaen mieliin, että konsulisuhteita on solmittu kansojen välillä muinaisista ajoista lähtien,

pitäen mielessä valtioiden täysivaltaista tasa-vertaisuutta, kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden säilyttämistä sekä kansakuntien välisten ystävällisten suhteiden edistämistä koskevat Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan tarkoitukset perä ja periaatteet,

ottaen huomioon, että Yhdistyneiden Kansakuntien diplomaattisuhteita ja vapauksia käsittelevä konferenssi hyväksyi diplomaattisuhteita koskevan Wienin yleissopimuksen, joka avattiin allekirjoitusta varten 18 päivänä huhtikuuta 1961,

vakuuttuneina siitä, että myös kansainvälinen yleissopimus konsulisuhteista, erioikeuksista ja vapauksista myötävaikuttaisi ystävällisten suhteiden kehittämiseen kansakuntien välillä niiden erilaisista perustuslaillisista ja yhteiskunnallisista järjestelmistä huolimatta,

todeten, että sellaisten erioikeuksien ja vapauksien tarkoituksena ei ole hyödyttää yksilöä, vaan taata konsuliedustustojen tehokas tehtävien hoitaminen asianomaisten valtioiden puolesta,

vahvistaen, että tavanomaisen kansainvälisen oikeuden säännöt tulevat jatkuvasti olemaan määräävinä kysymyksissä, joita tämän yleissopimuksen määräykset eivät nimenomaisesti sääntelevä,

ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla

Määritelmät

1. Tässä yleissopimuksessa seuraavilla sanannoilla on jäljempänä niille annettu merkitys:

VIENNA CONVENTION ON CONSULAR RELATIONS

The States Parties to the present Convention,

Recalling that consular relations have been established between peoples since ancient times,

Having in mind the Purposes and Principles of the Charter of the United Nations concerning the sovereign equality of States, the maintenance of international peace and security, and the promotion of friendly relations among nations,

Considering that the United Nations Conference on Diplomatic Intercourse and Immunities adopted the Vienna Convention on Diplomatic Relations which was opened for signature on 18 April 1961,

Believing that an international convention on consular relations, privileges and immunities would also contribute to the development of friendly relations among nations, irrespective of their differing constitutional and social systems,

Realizing that the purpose of such privileges and immunities is not to benefit individuals but to ensure the efficient performance of functions by consular posts on behalf of their respective States,

Affirming that the rules of customary international law continue to govern matters not expressly regulated by the provisions of the present Convention,

Have agreed as follows:

Article 1

Definitions

1. For the purposes of the present Convention, the following expressions shall have the meanings hereunder assigned to them:

a) "konsuliedustusto" tarkoittaa jokaista pääkonsulinvirastoa, konsulinvirastoa, varakonsulinvirastoa tai konsuliasiamiehen virastoa;

b) "konsuliedustuston toimipiiri" tarkoittaa konsuliedustustolle sen konsulatehtävien hoitamista varten määrättyä aluetta;

c) "konsuliedustuston päällikkö" tarkoittaa henkilöä, joka on määrätty toimimaan tässä ominaisuudessa;

d) "konsulivirkamies" tarkoittaa, mukaan luettuna konsuliedustuston päällikkö, jokaista henkilöä, jonka tehtäväksi on annettu tässä ominaisuudessa hoitaa konsulatehtäviä;

e) "konsuliedustuston toimihenkilö" tarkoittaa jokaista konsuliedustuston hallinnollisessa tai teknillisessä palveluksessa olevaa henkilöä;

f) "palveluskunnan jäsen" tarkoittaa jokaista konsuliedustuston palvelustehtäviä suorittamaan otettua henkilöä;

g) "konsuliedustuston jäsenet" tarkoittaa konsulivirkamiehiä, konsuliedustuston toimihenkilöitä ja palveluskunnan jäseniä;

h) "konsuliedustuston henkilökunnan jäsenet" tarkoittaa, konsuliedustuston päällikköä lukuunottamatta, konsulivirkamiehiä, konsuliedustuston toimihenkilöitä ja palveluskunnan jäseniä;

i) "yksityisen palveluskunnan jäsen" tarkoittaa henkilöä, joka on yksinomaan jonkun konsuliedustuston jäsenen yksityisessä palveluksessa;

j) "konsuliedustuston tilat" tarkoittaa omistusoikeudesta riippumatta niitä rakennuksia tai rakennusten osia ja niihin liittyvää maa-aluetta, joita käytetään yksinomaisesti konsuliedustuston tarpeisiin;

k) "konsuliedustuston arkistoon" sisältyvät kaikki konsuliedustuston paperit, asiakirjat, kirjeenvaihto, kirjat, filmit, nauhoitukset ja luettelot sekä salakirjoitusvälineet, korttijärjestelmät ja kaikki niiden suojelemiseen ja säilyttämiseen tarkoitettut kalusteet.

2. Konsulivirkamiehet jaetaan kahteen luokkaan, nimittäin lähetettyihin konsulivirkamiehiin ja kunniakonsuleihin. Tämän yleissopimuksen II luvun määräyksiä sovelletaan lähetetyn konsulivirkamiehen johtamiin konsuliedustustoihin; III luvun määräykset koskevat kunniakonsulin johtamia konsuliedustustoja.

3. Niiden konsuliedustuston jäsenten erityisasema, jotka ovat joko vastaanottajavaltion kansalaisia tai asuvat siellä pysyvästi, määräytyy tämän yleissopimuksen 71 artiklan mukaisesti.

a) "consular post" means any consulate-general, consulate, vice-consulate or consular agency;

b) "consular district" means the area assigned to a consular post for the exercise of consular functions;

c) "head of consular post" means the person charged with the duty of acting in that capacity;

d) "consular officer" means any person, including the head of a consular post, entrusted in that capacity with the exercise of consular functions;

e) "consular employee" means any person employed in the administrative or technical service of a consular post;

f) "member of the service staff" means any person employed in the domestic service of a consular post;

g) "members of the consular post" means consular officers, consular employees and members of the service staff;

h) "members of the consular staff" means consular officers, other than the head of a consular post, consular employees and members of the service staff;

i) "member of the private staff" means a person who is employed exclusively in the private service of a member of the consular post;

j) "consular premises" means the buildings or parts of buildings and the land ancillary thereto, irrespective of ownership, used exclusively for the purposes of the consular post;

k) "consular archives" includes all the papers, documents, correspondence, books, films, tapes and registers of the consular post, together with the ciphers and codes, the card-indexes and any article of furniture intended for their protection or safekeeping.

2. Consular officers are of two categories, namely career consular officers and honorary consular officers. The provisions of Chapter II of the present Convention apply to consular posts headed by career consular officers; the provisions of Chapter III govern consular posts headed by honorary consular officers.

3. The particular status of members of the consular posts who are nationals or permanent residents of the receiving State is governed by Article 71 of the present Convention.

I LUKU

Konsulisuhteet yleensä

I osasto

Konsulisubteiden solmiminen ja hoito

2 artikla

Konsulisubteiden solmiminen

1. Konsulisuhteiden solmiminen valtioiden kesken tapahtuu molemminpuolisella suostumuksella.

2. Kahden valtion välisten diplomaattisten suhteiden solmimiselle annettu suostumus sisältää, ellei muuta ole sanottu, suostumuksen konsulisuhteiden solmimiseksi.

3. Diplomaattisten suhteiden katkaiseminen ei sinänsä käsitä konsulisuhteiden katkeamista.

3 artikla

Konsulitehtävien hoito

Konsuliedustustot hoitavat konsulitehtäviä. Niitä hoitavat myös diplomaattiset edustustot tämän yleissopimuksen määräysten mukaisesti.

4 artikla

Konsuliedustuston perustaminen

1. Konsuliedustusto voidaan perustaa vastaanottajavaltion alueelle ainoastaan tämän suostumuksella.

2. Lähettäjävaltio määrää konsuliedustuston sijaintipaikan, sen luokan ja toimipiirin, joille on saatava vastaanottajavaltion hyväksyminen.

3. Lähettäjävaltio voi myöhemmin muuttaa konsuliedustuston sijaintipaikkaa, luokkaa tai toimipiiriä ainoastaan vastaanottajavaltion suostumuksella.

4. Vastaanottajavaltion suostumus vaaditaan myös, jos pääkonsulinvirasto tai konsulinvirasto haluaa avata varakonsulinviraston tai konsuli-asiamiehen viraston muualla kuin sillä paikkakunnalla, jossa se itse sijaitsee.

5. Vastaanottajavaltion nimenomainen etukäteissuostumus vaaditaan myös olemassa olevan konsuliedustuston osan muodostavan toimiston avaamiseksi muualla kuin ensiksi mainitun sijaintipaikassa.

CHAPTER I

Consular relations in general

Section I

Establishment and conduct of consular relations

Article 2

Establishment of consular relations

1. The establishment of consular relations between States takes place by mutual consent.

2. The consent given to the establishment of diplomatic relations between two States implies, unless otherwise stated, consent to the establishment of consular relations.

3. The severance of diplomatic relations shall not *ipso facto* involve the severance of consular relations.

Article 3

Exercise of consular functions

Consular functions are exercised by consular posts. They are also exercised by diplomatic missions in accordance with the provisions of the present Convention.

Article 4

Establishment of a consular post

1. A consular post may be established in the territory of the receiving State only with that State's consent.

2. The seat of the consular post, its classification and the consular district shall be established by the sending State and shall be subject to the approval of the receiving State.

3. Subsequent changes in the seat of the consular post, its classification or the consular district may be made by the sending State only with the consent of the receiving State.

4. The consent of the receiving State shall also be required if a consulate-general or a consulate desires to open a vice-consulate or a consular agency in a locality other than that in which it is itself established.

5. The prior express consent of the receiving State shall also be required for the opening of an office forming part of an existing consular post elsewhere than at the seat thereof.

5 artikla
Konsulitehtävät

Konsulitehtävät käsittävät:

a) lähettäjävaltion ja sen kansalaisten, sekä henkilöiden että yhteisöjen, etujen suojelemisen vastaanottajavaltiossa kansainvälisen oikeuden sallimissa rajoissa;

b) lähettäjävaltion ja vastaanottajavaltion välisten kaupallisten, taloudellisten, sivistyksellisten ja tieteellisten suhteiden kehityksen edistämisen ja ystävällisten suhteiden edistämisen muilla tavoin niiden välillä tämän yleissopimuksen määräysten mukaisesti;

c) tutustumisen kaikkiin laillisin keinoin vastaanottajavaltion kaupallisen, taloudellisen, sivistyksellisen ja tieteellisen elämän olosuhteisiin ja kehitykseen, raportoinnin niistä lähettäjävaltion hallitukselle ja tietojen antamisen niistä kinnostuneille henkilöille;

d) passien ja matkustusasiakirjojen antamisen lähettäjävaltion kansalaisille sekä viisumien tai tarvittavien asiapapereiden antamisen henkilöille, jotka haluavat matkustaa lähettäjävaltioon;

e) lähettäjävaltion kansalaisten, sekä henkilöiden että yhteisöjen, auttamisen ja avustamisen;

f) toiminnan notaarina, siviilirekisterin pitäjänä ja muissa vastaavanlaisissa tehtävissä, sekä tiettyjen hallinnollisluontoisten tehtävien suorittamisen edellyttäen, että vastaanottajavaltion lait ja määräykset eivät sitä kiellä;

g) lähettäjävaltion kansalaisten, sekä henkilöiden että yhteisöjen, etujen suojelemisen perintöasioissa kuolemantapausten yhteydessä vastaanottajavaltion alueella vastaanottajavaltion lakien ja määräysten mukaisesti;

h) alaikäisen ja muiden vajaavaltisten henkilöiden, jotka ovat lähettäjävaltion kansalaisia, etujen suojeulun vastaanottajavaltion lakien ja määräysten asettamissa rajoissa, erityisesti, milloin kyseiset henkilöt tarvitsevat holhoojaa tai uskottua miestä;

i) lähettäjävaltion kansalaisten edustamisen tai asianmukaisen edustuksen järjestämisen heille vastaanottajavaltiossa vallitsevan käytännön ja menettelytapojen puitteissa vastaanottajaval-

Article 5
Consular functions

Consular functions consist in:

a) protecting in the receiving State the interests of the sending State and of its nationals, both individuals and bodies corporate, within the limits permitted by international law;

b) furthering the development of commercial, economic, cultural and scientific relations between the sending State and the receiving State and otherwise promoting friendly relations between them in accordance with the provisions of the present Convention;

c) ascertaining by all lawful means conditions and developments in the commercial, economic, cultural and scientific life of the receiving State, reporting thereon to the Government of the sending State and giving information to persons interested;

d) issuing passports and travel documents to nationals of the sending State, and visas or appropriate documents to persons wishing to travel to the sending State;

e) helping and assisting nationals, both individuals and bodies corporate, of the sending State;

f) acting as notary and civil registrar and in capacities of a similar kind, and performing certain functions of an administrative nature, provided that there is nothing contrary thereto in the laws and regulations of the receiving State;

g) safeguarding the interests of nationals, both individuals and bodies corporate, of the sending State in cases of succession *mortis causa* in the territory of the receiving State, in accordance with the laws and regulations of the receiving State;

h) safeguarding, within the limits imposed by the laws and regulations of the receiving State, the interests of minors and other persons lacking full capacity who are nationals of the sending State, particularly where any guardianship or trusteeship is required with respect to such persons;

i) subject to the practices and procedures obtaining in the receiving State, representing or arranging appropriate representation for nationals of the sending State before the

tion tuomioistuimissa ja muissa viranomaisissa tarkoituksena saavuttaa vastaanottajavaltion lakien ja määräysten mukaisesti kyseisten kansalaisten oikeuksien ja etujen suojelemiseksi väliaikaisia toimenpiteitä, milloin nämä kansalaiset joko poissaolevina tai mistä tahansa muusta syystä eivät määräaikana voi ryhtyä oikeuksiensa ja etujensa valvomiseen;

j) tiedoksi annettavien oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen välittämisen tai virka-avun pyytämisen oikeudenkäynnissä tai todistusaineiston hankkimisen lähettäjävaltion tuomioistuimia varten voimassa olevien kansainvälisten sopimusten mukaisesti tai, ellei sellaisia sopimuksia ole, millä tahansa muulla, vastaanottajavaltion lakeihin ja määräyksiin soveltuvalta tavalla;

k) lähettäjävaltion kansallisuutta olevien alusten ja lähettäjävaltiossa rekisteröityjen ilma-alusten sekä niiden miehistöjen valvomisen ja tarkastuksen lähettäjävaltion lakien ja määräysten edellyttämällä tavalla;

l) tämän artiklan k kohdassa mainittujen alusten ja ilma-alusten sekä niiden miehistöjen avustamisen, alusten matkaa koskevien ilmoitusten vastaanottamisen, laiva-asiakirjojen tarkastamisen ja leimaamisen ja, rajoittamatta asemamaan viranomaisten toimivaltaa, kaikkia matkan aikana aluksella tapahtuneita välikohtauksia koskevien tutkimusten suorittamisen sekä kaikenlaisten aluksen päällikön, päällisyyden ja merimiesten välisten riitaisuuksien ratkaisemisen, mikäli lähettäjävaltion lait ja määräykset siihen oikeuttavat;

m) kaikkien muiden lähettäjävaltion konsuliedustustolle antamien tehtävien suorittamisen, joita vastaanottajavaltion lait ja määräykset eivät kiellä tai joiden suorittamista vastaanottajavaltio ei millään tavoin vastusta tai jotka on mainittu lähettäjävaltion ja vastaanottajavaltion välillä voimassa olevissa kansainvälisissä sopimuksissa.

tribunals and other authorities of the receiving State, for the purpose of obtaining, in accordance with the laws and regulations of the receiving State, provisional measures for the preservation of the rights and interests of these nationals, where, because of absence or any other reason, such nationals are unable at the proper time to assume the defence of their rights and interests;

j) transmitting judicial and extra-judicial documents or executing letters rogatory or commissions to take evidence for the courts of the sending State in accordance with international agreements in force or, in the absence of such international agreements, in any other manner compatible with the laws and regulations of the receiving State;

k) exercising rights of supervision and inspection provided for in the laws and regulations of the sending State in respect of vessels having the nationality of the sending State, and of aircraft registered in that State, and in respect of their crews;

l) extending assistance to vessels and aircraft mentioned in sub-paragraph k) of this Article, and to their crews, taking statements regarding the voyage of a vessel, examining and stamping the ship's papers, and, without prejudice to the powers of the authorities of the receiving State, conducting investigations into any incidents which occurred during the voyage, and settling disputes of any kind between the master, the officers and the seamen in so far as this may be authorized by the laws and regulations of the sending State;

m) performing any other functions entrusted to a consular post by the sending State which are not prohibited by the laws and regulations of the receiving State or to which no objection is taken by the receiving State or which are referred to in the international agreements in force between the sending State and the receiving State.

6 artikla

Konsulitehtävien hoito konsuliedustuston toimipiirin ulkopuolella

Konsulivirkamies voi erityisolosuhteissa vastaanottajavaltion suostumuksella hoitaa tehtäviään konsuliedustuston toimipiirin ulkopuolella.

Article 6

Exercise of consular functions outside the consular district

A consular officer may, in special circumstances, with the consent of the receiving State, exercise his functions outside his consular district.

7 artikla

Konsulitehtävien hoito kolmannessa valtiossa

Lähettiläjävaltio voi, siitä asianomaisille valtioille ilmoitettuaan, valtuuttaa tietyssä valtiossa sijaitsevan konsuliedustuston hoitamaan konsulitehtäviä toisessa valtiossa, ellei jompikumpi kyseisistä valtioista sitä nimenomaisesti vastusta.

8 artikla

Konsulitehtävien hoito kolmannen valtion puolesta

Asianmukaisesti siitä vastaanottajavaltiolle ilmoitettuaan lähettiläjävaltion konsuliedustusto voi, ellei vastaanottajavaltio tätä vastusta, hoitaa konsulitehtäviä vastaanottajavaltiossa kolmannen valtion puolesta.

9 artikla

Konsuliedustustojen päälliköiden luokittelu

1. Konsuliedustustojen päälliköt jaetaan seuraaviin neljään luokkaan:

- a) pääkonsulit;
- b) konsulit;
- c) varakonsulit;
- d) konsuliasiamiehet.

2. Tämän artiklan 1 kappale ei millään tavoin rajoita minkään sopimuspuolen oikeutta määrätä muiden konsulivirkamiesten kuin konsuliedustuston päällikön arvonimistä.

10 artikla

Konsuliedustustojen päälliköiden virkaan nimittäminen ja hyväksyminen

1. Lähettiläjävaltio nimittää konsuliedustustojen päälliköt ja vastaanottajavaltio hyväksyy heidät hoitamaan tehtäviään.

2. Konsuliedustuston päällikön nimittämiseen ja hyväksymiseen liittyvät muodollisuudet määräytyvät, tämän yleissopimuksen määräykset huomioon ottaen, lähettiläjävaltion ja vastaavasti vastaanottajavaltion lakien, määräysten ja käytännön mukaisesti.

Article 7

Exercise of consular functions in a third State

The sending State may, after notifying the States concerned, entrust a consular post established in a particular State with the exercise of consular functions in another State, unless there is express objection by one of the States concerned.

Article 8

Exercise of consular functions on behalf of a third State

Upon appropriate notification to the receiving State, a consular post of the sending State may, unless the receiving State objects, exercise consular functions in the receiving State on behalf of a third State.

Article 9

Classes of heads of consular posts

1. Heads of consular posts are divided into four classes, namely:

- a) consuls-general;
- b) consuls;
- c) vice-consuls;
- d) consular agents.

2. Paragraph 1 of this Article in no way restricts the right of any of the Contracting Parties to fix the designation of consular officers other than the heads of consular posts.

Article 10

Appointment and admission of heads of consular posts

1. Heads of consular posts are appointed by the sending State and are admitted to the exercise of their functions by the receiving State.

2. Subject to the provisions of the present Convention, the formalities for the appointment and for the admission of the head of a consular post are determined by the laws, regulations and usages of the sending State and of the receiving State respectively.

11 artikla

Konsulivaltakirja tai nimittämisilmoitus

1. Lähettäjävaltion tulee antaa konsuliedustuston päällikölle jokaisesta nimityksestä valtakirja tai vastaavaan muotoon laadittu muu asiakirja, jossa vahvistetaan hänen asemansa ja josta säännömukaisesti käy ilmi hänen täydellinen nimensä, virka-asemansa ja luokkansa, konsuliedustuston toimipiiri ja sijaintipaikka.

2. Lähettäjävaltion tulee lähettää valtakirja tai vastaava muu asiakirja diplomaattista tai muuta sopivaa tietä sen valtion hallitukselle, jonka alueella konsuliedustuston päällikkö tulee toimimaan.

3. Jos vastaanottajavaltio siihen suostuu, lähettäjävaltio voi valtakirjan tai vastaavan muun asiakirjan sijasta lähettää vastaanottajavaltiolle ilmoituksen, joka sisältää tämän artiklan 1 kapaleen edellyttämät tiedot.

12 artikla

Eksekvatuuri

1. Vastaanottajavaltio hyväksyy konsuliedustuston päällikön hoitamaan tehtäviään valtuutuksella, jota kutsutaan eksekvatuuriksi tämän valtuutuksen muodosta riippumatta.

2. Valtio, joka kieltäytyy myöntämästä eksekvatuuria, ei ole velvollinen ilmoittamaan lähettäjävaltiolle tällaisen kieltäytymisen syytä.

3. Lukuun ottamatta 13 ja 15 artiklassa mainittuja tapauksia konsuliedustuston päällikön ei tule ryhtyä virkatehtäviinsä, ennen kuin hän on saanut eksekvatuurin.

13 artikla

Konsuliedustustojen päälliköiden väliaikainen hyväksyminen

Ennen eksekvatuurin myöntämistä voidaan konsuliedustuston päällikkö hyväksyä väliaikaisesti hoitamaan tehtäviään. Tällöin tulee soveltaa tämän yleissopimuksen määräyksiä.

Article 11

The consular commission or notification of appointment

1. The head of a consular post shall be provided by the sending State with a document, in the form of a commission or similar instrument, made out for each appointment, certifying his capacity and showing, as a general rule, his full name, his category and class, the consular district and the seat of the consular post.

2. The sending State shall transmit the commission or similar instrument through the diplomatic or other appropriate channel to the Government of the State in whose territory the head of a consular post is to exercise his functions.

3. If the receiving State agrees, the sending State may, instead of a commission or similar instrument, send to the receiving State a notification containing the particulars required by paragraph 1 of this Article.

Article 12

The exequatur

1. The head of a consular post is admitted to the exercise of his functions by an authorization from the receiving State termed an exequatur, whatever the form of this authorization.

2. A State which refuses to grant an exequatur is not obliged to give to the sending State reasons for such refusal.

3. Subject to the provisions of Articles 13 and 15, the head of a consular post shall not enter upon his duties until he has received an exequatur.

Article 13

Provisional admission of heads of consular posts

Pending delivery of the exequatur, the head of a consular post may be admitted on a provisional basis to the exercise of his functions. In that case, the provisions of the present Convention shall apply.

14 artikla

Konsuliedustuston toimipiirin viranomaisille tehtävä ilmoitus

Konsuliedustuston päällikön tultua vaikka väliaikaisesti hyväksytyksi hoitamaan tehtäviään, vastaanottajavaltion tulee välittömästi tehdä siitä kyseisen konsuliedustuston toimipiirin asianomaisille viranomaisille ilmoitus. Sen tulee myös varmistaa, että ryhdytään tarpeellisiin toimenpiteisiin, jotta konsuliedustuston päällikkö voi hoitaa virkatehtävänsä ja käyttää hyväkseen tämän yleissopimuksen mukaisia etuja.

15 artikla

Konsuliedustuston päällikön tehtävien tilapäinen hoitaminen

1. Jos konsuliedustuston päällikkö on estynyt hoitamasta tehtäviään tai konsuliedustuston päällikön virka on avoinna, voi edustuston virkaatekevä päällikkö väliaikaisesti toimia konsuliedustuston päällikkönä.

2. Lähettäjävaltion diplomaattisen edustuston tai, ellei sillä ole tällaista edustustoa vastaanottajavaltiossa, konsuliedustuston päällikön tai hänen estyneenä ollessaan muun lähettäjävaltion asianomaisen viranomaisen tulee ilmoittaa edustuston virkaatekevän päällikön täydellinen nimi vastaanottajavaltion ulkoasiainministeriölle tai tämän nimeämälle viranomaiselle. Tämä ilmoitus tulee yleensä tehdä ennakolta. Vastaanottajavaltio voi tehdä suostumuksestaan riippuvaksi sellaisen henkilön edustuston virkaatekeväksi päälliköksi hyväksymisen, joka ei ole lähettäjävaltion diplomaattinen edustaja tai konsulivirkamies vastaanottajavaltiossa.

3. Vastaanottajavaltion asianomaisten viranomaisten tulee antaa apua ja suojelusta edustuston virkaatekeväälle päällikölle. Sinä aikana, jolloin hän hoitaa edustuston päällikkyyttä, tämän yleissopimuksen määräyksiä sovelletaan häneen samoin perustein kuin kyseiseen konsuliedustuston päällikköön. Vastaanottajavaltio ei kuitenkaan ole velvollinen myöntämään edustuston virkaatekeväälle päällikölle mitään helpotusta, etuoikeutta tai vapautta, joihin konsuliedustuston päälliköllä on oikeus ainoastaan sellaisiin edellytyksiin, joita edustuston virkaatekeväällä päälliköllä ei ole.

4. Mikäli lähettäjävaltio tämän artiklan 1 kappaleessa mainitussa tapauksessa määrää vas-

Article 14

Notification to the authorities of the consular district

As soon as the head of a consular post is admitted even provisionally to the exercise of his functions, the receiving State shall immediately notify the competent authorities of the consular district. It shall also ensure that the necessary measures are taken to enable the head of a consular post to carry out the duties of his office and to have the benefit of the provisions of the present Convention.

Article 15

Temporary exercise of the functions of the head of a consular post

1. If the head of a consular post is unable to carry out his functions or the position of head of consular post is vacant, an acting head of post may act provisionally as head of the consular post.

2. The full name of the acting head of post shall be notified either by the diplomatic mission of the sending State or, if that State has no such mission in the receiving State, by the head of the consular post, or, if he is unable to do so, by any competent authority of the sending State, to the Ministry for Foreign Affairs of the receiving State or to the authority designated by that Ministry. As a general rule, this notification shall be given in advance. The receiving State may make the admission as acting head of post of a person who is neither a diplomatic agent nor a consular officer of the sending State in the receiving State conditional on its consent.

3. The competent authorities of the receiving State shall afford assistance and protection to the acting head of post. While he is in charge of the post, the provisions of the present Convention shall apply to him on the same basis as to the head of the consular post concerned. The receiving State shall not, however, be obliged to grant to an acting head of post any facility, privilege or immunity which the head of the consular post enjoys only subject to conditions not fulfilled by the acting head of post.

4. When, in the circumstances referred to in paragraph 1 of this Article, a member of

taanottajavaltiossa sijaitsevan lähettäjävaltion diplomaattisen edustuston diplomaattisen henkilökunnan jäsenen konsuliedustuston virkaatekeväksi päälliköksi, hän nauttii edelleen diplomaattisia erioikeuksia ja vapauksia, ellei vastaanottajavaltio sitä vastusta.

16 artikla

Konsuliedustustojen päälliköiden arvojärjestys

1. Konsuliedustustojen päälliköiden arvojärjestys määräytyy jokaisessa luokassa sen päivämäärän mukaan, jolloin eksekvatuuri on myönnetty.

2. Jos konsuliedustuston päällikkö hyväksytään väliaikaisesti hoitamaan virkatehtäviään ennen kuin hän on saanut eksekvatuurin, hänen arvojärjestyksensä määräytyy väliaikaisen hyväksymisen päivämäärän mukaan; tämä arvojärjestys jää voimaan eksekvatuurin myöntämisen jälkeen.

3. Arvojärjestys kahden tai useamman konsuliedustuston päällikön kesken, jotka saivat eksekvatuurin tai väliaikaisen hyväksymisen samana päivänä, määräytyy niiden päivämäärien mukaan, jolloin heidän valtakirjansa tai 11 artiklan 3 kappaleessa mainitut vastaavat muut asiakirjat tai ilmoitukset jätettiin vastaanottajavaltiolle.

4. Edustustojen virkaatekevät päälliköt seuraavat arvojärjestyksessä kaikkien konsuliedustustojen päälliköiden jälkeen ja heidän keskinäinen arvojärjestyksensä määräytyy niiden 15 artiklan 2 kappaleen mukaisesti tehtävistä ilmoituksista ilmenevien päivämäärien perusteella, jolloin he ryhtyvät hoitamaan edustuston virkaatekevän päällikön tehtäviä.

5. Kunniakonsulit, jotka ovat konsuliedustustojen päälliköitä, seuraavat arvojärjestyksessä kussakin luokassa lähetettyjen edustustopäälliköiden jälkeen edellä olevien kappaleiden mukaisessa järjestyksessä ja niiden sääntöjä seuraten.

6. Konsuliedustustojen päälliköt ovat arvojärjestyksessä ennen konsulivirkamiehiä, jotka eivät ole tässä asemassa.

17 artikla

Diplomaattisten tehtävien hoito konsulivirkamiesten toimesta

1. Sellaisessa valtiossa, jossa lähettäjävaltiolla ei ole diplomaattista edustustoa ja jossa

the diplomatic staff of the diplomatic mission of the sending State in the receiving State is designated by the sending State as an acting head of post, he shall, if the receiving State does not object thereto, continue to enjoy diplomatic privileges and immunities.

Article 16

Precedence as between heads of consular posts

1. Heads of consular posts shall rank in each class according to the date of the grant of the exequatur.

2. If, however, the head of a consular post before obtaining the exequatur is admitted to the exercise of his functions provisionally, his precedence shall be determined according to the date of the provisional admission; this precedence shall be maintained after the granting of the exequatur.

3. The order of precedence as between two or more heads of consular posts who obtained the exequatur or provisional admission on the same date shall be determined according to the dates on which their commissions or similar instruments or the notifications referred to in paragraph 3 of Article 11 were presented to the receiving State.

4. Acting heads of posts shall rank after all heads of consular posts and, as between themselves, they shall rank according to the dates on which they assumed their functions as acting heads of posts as indicated in the notifications given under paragraph 2 of Article 15.

5. Honorary consular officers who are heads of consular posts shall rank in each class after career heads of consular posts, in the order and according to the rules laid down in the foregoing paragraphs.

6. Heads of consular posts shall have precedence over consular officers not having that status.

Article 17

Performance of diplomatic acts by consular officers

1. In a State where the sending State has no diplomatic mission and is not represented

sitä ei edusta kolmannen valtion diplomaattinen edustusto, konsulivirkamies voidaan vastaanottajavaltion suostumuksella ja ilman, että se vaikuttaa hänen konsuliasemaansa, valtuuttaa suorittamaan diplomaattisia tehtäviä. Tällaisten tehtävien hoito ei tuota konsulivirkamiehelle mitään oikeutta vaatia itselleen diplomaattisia erioikeuksia ja vapauksia.

2. Konsulivirkamies voi toimia lähettäjävaltion edustajana kaikissa hallitusten välisissä järjestöissä sen jälkeen kun vastaanottajavaltiolla on osoitettu tätä koskeva ilmoitus. Tällaisessa tehtävässä toimiessaan hänellä on oikeus kaikkiin tavanomaisen kansainvälisen oikeuden tai kansainvälisten sopimusten sellaiselle edustajalle suomiin erioikeuksiin ja vapauksiin; kuitenkin hän ei konsultehtäviä hoitaessaan ole oikeutettu suurempaan vapauteen tuomiovalasta kuin siihen, minkä tämä yleissopimus myöntää konsulivirkamiehelle.

18 artikla

Saman henkilön nimittäminen kahden tai useamman valtion konsulivirkamieheksi

Kaksi tai useampi valtio voi vastaanottajavaltion suostumuksella nimittää saman henkilön konsulivirkamieheksi kyseiseen valtioon.

19 artikla

Konsuliedustuston jäsenten nimittäminen

1. Huomioon ottaen 20, 22 ja 23 artiklan määräykset lähettäjävaltio voi vapaasti nimittää konsuliedustuston henkilökunnan jäsenet.

2. Lähettäjävaltion tulee ilmoittaa kaikkien konsulivirkamiesten, lukuunottamatta konsuliedustuston päällikköä, täydellinen nimi, virka-asema ja luokka vastaanottajavaltiolla niin ajoissa, että vastaanottajavaltio halutessaan voi käyttää 23 artiklan 3 kappaleen sille suomina oikeuksia.

3. Lähettäjävaltio voi, jos sen lait ja määräykset niin edellyttävät, pyytää vastaanottajavaltiota myöntämään eksekvatuurin muullekin konsulivirkamiehelle kuin konsuliedustuston päällikölle.

4. Vastaanottajavaltio voi, jos sen lait ja määräykset niin edellyttävät, myöntää eksekvatuurin muullekin konsulivirkamiehelle kuin konsuliedustuston päällikölle.

by a diplomatic mission of a third State, a consular officer may, with the consent of the receiving State, and without affecting his consular status, be authorized to perform diplomatic acts. The performance of such acts by a consular officer shall not confer upon him any right to claim diplomatic privileges and immunities.

2. A consular officer may, after notification addressed to the receiving State, act as representative of the sending State to any inter-governmental organization. When so acting, he shall be entitled to enjoy any privileges and immunities accorded to such a representative by customary international law or by international agreements; however, in respect of the performance by him of any consular function, he shall not be entitled to any greater immunity from jurisdiction than that to which a consular officer is entitled under the present Convention.

Article 18

Appointment of the same person by two or more States as a consular officer

Two or more States may, with the consent of the receiving State, appoint the same person as a consular officer in that State.

Article 19

Appointment of members of consular staff

1. Subject to the provisions of Articles 20, 22 and 23, the sending State may freely appoint the members of the consular staff.

2. The full name, category and class of all consular officers, other than the head of a consular post, shall be notified by the sending State to the receiving State in sufficient time for the receiving State, if it so wishes, to exercise its rights under paragraph 3 of Article 23.

3. The sending State may, if required by its laws and regulations, request the receiving State to grant an exequatur to a consular officer other than the head of a consular post.

4. The receiving State may, if required by its laws and regulations, grant an exequatur to a consular officer other than the head of a consular post.

20 artikla

Konsuliedustuston henkilökunnan lukumäärä

Ellei nimenomaisesti ole sovittu konsuliedustuston henkilökunnan lukumäärästä, vastaanottajavaltio voi vaatia, että henkilökunnan lukumäärä pidetään sen kohtuullisiksi ja normaaleiksi katsomissa puitteissa huomioon ottaen konsuliedustuston toimipiirin olosuhteet ja asianomaisen konsuliedustuston tarpeet.

21 artikla

Konsuliedustuston konsulivirkamiesten keskinäinen arvojärjestys

Lähettiläjävaltion diplomaattisen edustuston tai, siinä tapauksessa, että sillä ei ole tällaista edustustoa vastaanottajavaltiossa, konsuliedustuston päällikön tulee ilmoittaa konsuliedustuston konsulivirkamiesten keskinäinen arvojärjestys ja kaikki siinä tapahtuneet muutokset vastaanottajavaltion ulkoasiainministeriölle tai sen nimeämälle viranomaiselle.

22 artikla

Konsulivirkamiesten kansalaisuus

1. Konsulivirkamiesten tulee periaatteessa olla lähettiläjävaltion kansalaisia.

2. Konsulivirkamiehiksi ei saa nimittää vastaanottajavaltion kansalaisuuden omaavia henkilöitä, ellei vastaanottajavaltio anna siihen nimenomaista suostumustaan, jonka se voi milloin tahansa peruuttaa.

3. Vastaanottajavaltio voi pidättää itselleen saman oikeuden sellaisten kolmannen valtion kansalaisten suhteen, jotka eivät samanaikaisesti ole lähettiläjävaltion kansalaisia.

23 artikla

Ei-suotaviksi julistetut henkilöt

1. Vastaanottajavaltio voi milloin tahansa ilmoittaa lähettiläjävaltiolle, että konsulivirkamies on *persona non grata* tai että konsuliedustuston henkilökunnan jotakin muuta jäsentä ei voida hyväksyä. Lähettiläjävaltion on tällöin tapauksesta riippuen joko kutsuttava asianomainen henkilö kotiin tai vapautettava hänet tehtävistään konsuliedustustossa.

Article 20

Size of the consular staff

In the absence of an express agreement as to the size of the consular staff, the receiving State may require that the size of the staff be kept within limits considered by it to be reasonable and normal, having regard to circumstances and conditions in the consular district and to the needs of the particular consular post.

Article 21

Precedence as between consular officers of a consular post

The order of precedence as between the consular officers of a consular post and any change thereof shall be notified by the diplomatic mission of the sending State or, if that State has no such mission in the receiving State, by the head of the consular post, to the Ministry for Foreign Affairs of the receiving State or to the authority designated by that Ministry.

Article 22

Nationality of consular officers

1. Consular officers should, in principle, have the nationality of the sending State.

2. Consular officers may not be appointed from among persons having the nationality of the receiving State except with the express consent of that State which may be withdrawn at any time.

3. The receiving State may reserve the same right with regard to nationals of a third State who are not also nationals of the sending State.

Article 23

Persons declared non grata

1. The receiving State may at any time notify the sending State that a consular officer is *persona non grata* or that any other member of the consular staff is not acceptable. In that event, the sending State shall, as the case may be, either recall the person concerned or terminate his functions with the consular post.

2. Jos lähettäjävaltio kieltäytyy täyttämästä tai ei kohtuulliseksi katsottavan ajan kuluessa täytä tämän artiklan 1 kappaleen mukaisia velvollisuuksiaan, vastaanottajavaltio voi tapauksesta riippuen joko peruuttaa asianomaiselle henkilölle myöntämänsä eksekvatuurin tai lakata tunnustamasta häntä konsuliedustuston henkilökunnan jäseneksi.

3. Konsuliedustuston jäseneksi nimitetty henkilö voidaan julistaa epäsuotavaksi ennen hänen saapumistaan vastaanottajavaltion alueelle tai, jos hän jo on vastaanottajavaltiossa, ennen kuin hän ryhtyy hoitamaan tehtäviään konsuliedustustossa. Lähettäjävaltion on tällaisessa tapauksessa peruutettava hänen nimityksensä.

4. Tämän artiklan 1 ja 3 kappaleessa mainituissa tapauksissa vastaanottajavaltio ei ole velvollinen ilmoittamaan lähettäjävaltiolle päätöksensä syitä.

24 artikla

Vastaanottajavaltiolle tehtävät ilmoitukset nimityksistä, saapumisista ja lähdöistä

1. Vastaanottajavaltion ulkoasiainministeriölle tai sen nimeämälle viranomaiselle on ilmoitettava:

a) konsuliedustuston jäsenten nimittäminen, heidän saapumisensa nimityksen jälkeen konsuliedustustoon, heidän lopullinen lähtönsä tai heidän tehtävänsä päättyminen ja kaikki muut heidän asemaansa koskevat mahdolliset muutokset sinä aikana, jolloin he palvelevat konsuliedustustossa;

b) konsuliedustuston jäsenen talouteen kuuluvan perheenjäsenen saapuminen ja lopullinen lähtö sekä tarvittaessa, tuleeko joku henkilö sellaiseksi perheenjäseneksi tai lakkaako hän sitä olemasta;

c) yksityisen palveluskunnan jäsenten saapuminen ja lopullinen lähtö sekä heidän työsuhteensa päättyminen;

d) vastaanottajavaltiossa asuvien henkilöiden palvelukseen ottaminen ja irtisanominen konsuliedustuston jäsenenä tai erioikeuksia ja vapauksia nauttivina yksityisen palveluskunnan jäseninä.

2. Saapumisesta ja lopullisesta lähdöstä on mikäli mahdollista myös ilmoitettava ennakolta.

2. If the sending State refuses or fails within a reasonable time to carry out its obligations under paragraph 1 of this Article, the receiving State may, as the case may be, either withdraw the exequatur from the person concerned or cease to consider him as a member of the consular staff.

3. A person appointed as a member of a consular post may be declared unacceptable before arriving in the territory of the receiving State or, if already in the receiving State, before entering on his duties with the consular post. In any such case, the sending State shall withdraw his appointment.

4. In the cases mentioned in paragraphs 1 and 3 of this Article, the receiving State is not obliged to give to the sending State reasons for its decision.

Article 24

Notification to the receiving State of appointments, arrivals and departures

1. The Ministry for Foreign Affairs of the receiving State or the authority designated by that Ministry shall be notified of:

a) the appointment of members of a consular post, their arrival after appointment to the consular post, their final departure or the termination of their functions and any other changes affecting their status that may occur in the course of their service with the consular post;

b) the arrival and final departure of a person belonging to the family of a member of a consular post forming part of his household and, where appropriate, the fact that a person becomes or ceases to be such a member of the family;

c) the arrival and final departure of members of the private staff and, where appropriate, the termination of their service as such;

d) the engagement and discharge of persons resident in the receiving State as members of a consular post or as members of the private staff entitled to privileges and immunities.

2. When possible, prior notification of arrival and final departure shall also be given.

II osasto

Konsulitehtävien päättyminen

25 artikla

Konsuliedustuston jäsenen tehtävien päättyminen

Konsuliedustuston jäsenen tehtävät päättyvät muun muassa:

- a) lähettäjävaltion ilmoittaessa vastaanottajavaltiolle, että hänen tehtävänsä ovat päättyneet;
- b) kun eksekvatuuri peruutetaan;
- c) vastaanottajavaltion ilmoittaessa lähettäjävaltiolle, että se on lakannut tunnustamasta häntä konsuliedustuston henkilökunnan jäseneksi.

26 artikla

Lähtö vastaanottajavaltion alueelta

Vastaanottajavaltion on, myös aseellisen selkkauksen sattuessa, myönnettävä konsuliedustuston jäsenille ja niille yksityisen palveluskunnan jäsenille, jotka eivät ole vastaanottajavaltion kansalaisia, sekä heidän talouteensa kuuluville perheenjäsenille, riippumatta näiden kansalaisuudesta, tarpeellinen aika ja mahdollisuudet valmistautua lähtöön ja lähteä maasta mahdollisimman pian asianomaisten jäsenten tehtävien päättymisen jälkeen. Sen on erityisesti asetettava tarvittaessa heidän käyttöönsä tarpeelliset kulkuvälineet heidän ja heidän omaisuutensa, lukuun ottamatta sellaisen vastaanottajavaltiossa hankitun omaisuuden, jonka maastavienti on lähtöhetkellä kielletty, kuljetusta varten.

27 artikla

Konsuliedustuston tilojen ja arkiston sekä lähettäjävaltion etujen suojelu poikkeuksellisissa olosuhteissa

1. Jos konsulisuhteet katkaistaan kahden valtion välillä:

- a) vastaanottajavaltion on, myös aseellisen selkkauksen sattuessa, kunnioitettava ja suojeltava konsuliedustuston tiloja sekä konsuliedustuston omaisuutta ja sen arkistoa;

Section II

End of consular functions

Article 25

Termination of the functions of a member of a consular post

The functions of a member of a consular post shall come to an end *inter alia*:

- a) on notification by the sending State to the receiving State that his functions have come to an end;
- b) on withdrawal of the exequatur;
- c) on notification by the receiving State to the sending State that the receiving State has ceased to consider him as a member of the consular staff.

Article 26

Departure from the territory of the receiving State

The receiving State shall, even in case of armed conflict, grant to members of the consular post and members of the private staff, other than nationals of the receiving State, and to members of their families forming part of their households irrespective of nationality, the necessary time and facilities to enable them to prepare their departure and to leave at the earliest possible moment after the termination of the functions of the members concerned. In particular, it shall, in case of need, place at their disposal the necessary means of transport for themselves and their property other than property acquired in the receiving State the export of which is prohibited at the time of departure.

Article 27

Protection of consular premises and archives and of the interests of the sending State in exceptional circumstances

1. In the event of the severance of consular relations between two States:

- a) the receiving State shall, even in case of armed conflict, respect and protect the consular premises, together with the property of the consular post and the consular archives;

b) lähettäjävaltio voi uskoa konsuliedustuston tilat niissä olevine omaisuuksineen ja arkistoineen jonkin kolmannen valtion hoitoon, jonka vastaanottajavaltio voi hyväksyä;

c) lähettäjävaltio voi uskoa sen omien ja sen kansalaisten etujen suojelemisen sellaiselle kolmannelle valtiolle, jonka vastaanottajavaltio voi hyväksyä.

2. Jos konsuliedustusto suljetaan tilapäisesti tai pysyvästi, sovelletaan tämän artiklan 1 kappaleen a kohdan määräyksiä. Lisäksi,

a) jos lähettäjävaltiolla, vaikka sillä ei ole diplomaattista edustustoa vastaanottajavaltiossa, on toinen konsuliedustusto sen alueella, tälle konsuliedustustolle voidaan uskoa suljetun konsuliedustuston tilojen ja niissä olevan omaisuuden sekä arkiston valvonta sekä, vastaanottajavaltion suostumuksella, konsulitehtävien hoito suljetun konsuliedustuston toimipiirissä; tai

b) jos lähettäjävaltiolla ei ole diplomaattista edustustoa eikä toista konsuliedustustoa vastaanottajavaltiossa, sovelletaan tämän artiklan 1 kappaleen b ja c kohdan määräyksiä.

b) the sending State may entrust the custody of the consular premises, together with the property contained therein and the consular archives, to a third State acceptable to the receiving State;

c) the sending State may entrust the protection of its interests and those of its nationals to a third State acceptable to the receiving State.

2. In the event of the temporary or permanent closure of a consular post, the provisions of sub-paragraph a) of paragraph 1 of this Article shall apply. In addition,

a) if the sending State, although not represented in the receiving State by a diplomatic mission, has another consular post in the territory of that State, that consular post may be entrusted with the custody of the premises of the consular post which has been closed, together with the property contained therein and the consular archives, and, with the consent of the receiving State, with the exercise of consular functions in the district of that consular post; or

b) if the sending State has no diplomatic mission and no other consular post in the receiving State, the provisions of sub-paragraphs b) and c) of paragraph 1 of this Article shall apply.

II LUKU

CHAPTER II

Konsuliedustustoille, lähetetyille konsulivirkamiehille ja muille konsuliedustuston jäsenille myönnettävät helpotukset, erioikeudet ja vapaudet

Facilities, privileges and immunities relating to consular posts, career consular officers and other members of a consular post

I osasto

Section I

Konsuliedustustolle myönnettävät helpotukset, erioikeudet ja vapaudet

Facilities, privileges and immunities relating to a consular post

28 artikla

Article 28

Helpotukset konsuliedustuston tehtävien suorittamiseksi

Facilities for the work of the consular post

Vastaanottajavaltion on kaikin tavoin helpotettava konsuliedustuston tehtävien suorittamista.

The receiving State shall accord full facilities for the performance of the functions of the consular post.

29 artikla

Kansallislipun ja vaakunan käyttö

1. Lähettäjävaltiolla on oikeus käyttää kansallislippuaan ja vaakunaansa vastaanottajavaltiossa tämän artiklan määräysten mukaisesti.

2. Lähettäjävaltion kansallislippua ja sen vaakunakilpeä voidaan käyttää siinä rakennuksessa, jossa konsuliedustusto sijaitsee, ja sen ulko-ovella sekä konsuliedustuston päällikön virka-asunnossa ja hänen kulkuvälineissään niitä virkatehtävissä käytettäessä.

3. Tämän artiklan myöntämiä oikeuksia hyväksi käytettäessä on otettava huomioon vastaanottajavaltion lait, määräykset ja käytäntö.

30 artikla

Tilojen hankkiminen

1. Vastaanottajavaltion on joko avustettava omalla alueellaan lakiansa ja määräystensä mukaisesti lähettäjävaltiota sen konsuliedustustolle tarpeellisten tilojen hankkimisessa tai avustettava sitä saamaan tilat muulla tavoin.

2. Tarvittaessa sen on myös autettava konsuliedustustoa saamaan käyttöönsä sopivia asuntoja sen jäsenille.

31 artikla

Konsuliedustuston tilojen loukkaamattomuus

1. Konsuliedustuston tilat ovat loukkaamattomia tämän artiklan tarkoittamassa laajuudessa.

2. Vastaanottajavaltion viranomaiset eivät saa tulla konsuliedustuston tilojen siihen osaan, jota käytetään yksinomaisesti konsuliedustuston työssä, paitsi konsuliedustuston päällikön tai hänen valtuutettunsa tai lähettäjävaltion diplomaattisen edustuston päällikön suostumuksella. Konsuliedustuston päällikön suostumus on kuitenkin otaksuttava annetuksi tulipalon tai muun välittömiä suojelutoimenpiteitä vaativan onnettomuuden sattuessa.

3. Huomioon ottaen tämän artiklan 2 kappaaleen määräykset vastaanottajavaltiolla on erityinen velvollisuus ryhtyä kaikkiin asianmukaisiin toimenpiteisiin konsuliedustuston tilojen

Article 29

Use of national flag and coat-of-arms

1. The sending State shall have the right to the use of its national flag and coat-of-arms in the receiving State in accordance with the provisions of this Article.

2. The national flag of the sending State may be flown and its coat-of-arms displayed on the building occupied by the consular post and at the entrance door thereof, on the residence of the head of the consular post and on his means of transport when used on official business.

3. In the exercise of the right accorded by this Article regard shall be had to the laws, regulations and usages of the receiving State.

Article 30

Accommodation

1. The receiving State shall either facilitate the acquisition on its territory, in accordance with its laws and regulations, by the sending State of premises necessary for its consular post or assist the latter in obtaining accommodation in some other way.

2. It shall also, where necessary, assist the consular post in obtaining suitable accommodation for its members.

Article 31

Inviolability of the consular premises

1. Consular premises shall be inviolable to the extent provided in this Article.

2. The authorities of the receiving State shall not enter that part of the consular premises which is used exclusively for the purpose of the work of the consular post except with the consent of the head of the consular post or of his designee or of the head of the diplomatic mission of the sending State. The consent of the head of the consular post may, however, be assumed in case of fire or other disaster requiring prompt protective action.

3. Subject to the provisions of paragraph 2 of this Article, the receiving State is under a special duty to take all appropriate steps to protect the consular premises against any

suojelemiseksi sinne tunkeutumiselta ja vahingonteolta sekä sen estämiseksi, että konsuliedustuston rauhaa häiritään tai sen arvovaltaa vahingoitetaan.

4. Konsuliedustuston tilat, niiden kalustus, konsuliedustuston omaisuus ja sen kulkuvälineet ovat vapaat kaikesta pakko-otosta puolustus- tai julkisiin tarkoituksiin. Jos pakkolunastus on välttämätön näitä tarkoituksia varten, on ryhdyttävä kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin konsulitoiminnan estämisen välttämiseksi ja lähettäjavaltiolle on viipymättä suoritettava riittävä ja tehokas korvaus.

32 artikla

Konsuliedustuston tilojen verovapaus

1. Lähettäjävaltion tai sen puolesta toimivan henkilön omistamat tai vuokraamat konsuliedustuston tilat ja lähetetyn edustustopäällikön virka-asunto ovat vapautetut kaikista valtiollisista, alueellisista tai kunnallisista maksuista ja veroista, lukuun ottamatta sellaisia, jotka peritään korvauksena erityisistä palveluksista.

2. Tämän artiklan 1 kappaleessa mainittu verovapaus ei koske tällaisia maksuja ja veroja, jos ne vastaanottajavaltion lain mukaan ovat sen henkilön maksettavat, joka teki sopimuksen lähettäjävaltion tai sen puolesta toimivan henkilön kanssa.

33 artikla

Konsuliedustuston arkiston ja asiakirjojen loukkaamattomuus

Konsuliedustuston arkisto ja asiakirjat ovat aina loukkaamattomia riippumatta niiden sijaintipaikasta.

34 artikla

Liikkumisvapaus

Vastaanottajavaltion on turvattava kaikille konsuliedustuston jäsenille oikeus vapaasti liikkua ja matkustaa vastaanottajavaltion alueella ottaen huomioon sen sellaisia vyöhykkeitä koskevat lait ja määräykset, joille pääsy on valtion turvallisuuden vuoksi kielletty tai rajoitettu.

intrusion or damage and to prevent any disturbance of the peace of the consular post or impairment of its dignity.

4. The consular premises, their furnishings, the property of the consular post and its means of transport shall be immune from any form of requisition for purposes of national defence or public utility. If expropriation is necessary for such purposes, all possible steps shall be taken to avoid impeding the performance of consular functions, and prompt, adequate and effective compensation shall be paid to the sending State.

Article 32

Exemption from taxation of consular premises

1. Consular premises and the residence of the career head of consular post of which the sending State or any person acting on its behalf is the owner or lessee shall be exempt from all national, regional or municipal dues and taxes whatsoever, other than such as represent payment for specific services rendered.

2. The exemption from taxation referred to in paragraph 1 of this Article shall not apply to such dues and taxes if, under the law of the receiving State, they are payable by the person who contracted with the sending State or with the person acting on its behalf.

Article 33

Inviolability of the consular archives and documents

The consular archives and documents shall be inviolable at all times and wherever they may be.

Article 34

Freedom of movement

Subject to its laws and regulations concerning zones entry into which is prohibited or regulated for reasons of national security, the receiving State shall ensure freedom of movement and travel in its territory to all members of the consular post.

35 artikla

Viestiyhteyksien vapaus

1. Vastaanottajavaltion on sallittava konsuliedustustolle vapaa viestiyhteys kaikissa virallisissa tehtävissä ja sitä suojattava. Yhteydenpidossa lähettäjävaltion hallituksen, diplomaattisten edustustojen ja muiden konsuliedustustojen kanssa konsuliedustusto saa, riippumatta niiden sijainnista, käyttää kaikkia sopivia keinoja, mukaan luettuina diplomaattisia ja konsulikuriireja, diplomaattisia ja konsulikuriirilähetystyksiä sekä koodi- tai salakielisanomia. Konsuliedustusto saa kuitenkin asentaa radiolähettimen ja käyttää sitä vain vastaanottajavaltion suostumuksella.

2. Konsuliedustuston virallinen kirjeenvaihto on loukkaamaton. Virallinen kirjeenvaihto tarkoittaa kaikkea konsuliedustuston ja sen tehtäviin liittyvää kirjeenvaihtoa.

3. Konsulikuriirilähetystä ei saa avata eikä viivyttää. Vastaanottajavaltion viranomaiset voivat kuitenkin, mikäli heillä on vakava syy uskoa lähetysten sisältävän muuta kuin tämän artiklan 4 kappaleessa mainittua kirjeenvaihtoa, asiakirjoja tai esineitä, pyytää lähetysten avattavaksi heidän läsnäollessaan jonkin lähettäjävaltion valtuuttaman edustajan toimesta. Jos lähettäjävaltion viranomaiset eivät suostu tähän pyyntöön, on lähetys palautettava lähetyspaikkaansa.

4. Konsulikuriirilähetysten muodostavien kollojen päällä tulee olla näkyvät ulkonaiset merkit, jotka osoittavat niiden luonteen, ja ne saavat sisältää vain virallista kirjeenvaihtoa ja asiakirjoja tai yksinomaan viralliseen käyttöön tarkoitettuja esineitä.

5. Konsulikuriirilla tulee olla asemaansa sekä konsulikuriirilähetysten muodostavien kollojen lukumäärää osoittava virallinen asiakirja. Kuriirina ei saa käyttää ilman vastaanottajavaltion suostumusta vastaanottajavaltion kansalaista eikä vastaanottajavaltiossa pysyvästi asuvaa henkilöä, ellei hän ole lähettäjävaltion kansalainen. Kuriiritehtävänsä suorittaessaan on hän vastaanottajavaltion suojeluksessa. Hän nauttii henkilökohtaista koskemattomuutta, eikä häntä saa pidättää tai häneltä millään muulla tavalla riistää vapautta.

6. Lähettäjävaltio, sen diplomaattiset edustustot ja konsuliedustustot voivat määrätä tilapäisiä (ad hoc) konsulikuriireja, joihin tämän artiklan 5 kappaleen määräyksiä myös sovelletaan, kuitenkin niin, että siinä mainitut vapaudet

Article 35

Freedom of communication

1. The receiving State shall permit and protect freedom of communication on the part of the consular post for all official purposes. In communicating with the Government, the diplomatic missions and other consular posts, wherever situated, of the sending State, the consular post may employ all appropriate means, including diplomatic or consular couriers, diplomatic or consular bags and messages in code or cipher. However, the consular post may install and use a wireless transmitter only with the consent of the receiving State.

2. The official correspondence of the consular post shall be inviolable. Official correspondence means all correspondence relating to the consular post and its functions.

3. The consular bag shall be neither opened nor detained. Nevertheless, if the competent authorities of the receiving State have serious reason to believe that the bag contains something other than the correspondence, documents or articles referred to in paragraph 4 of this Article, they may request that the bag be opened in their presence by an authorized representative of the sending State. If this request is refused by the authorities of the sending State, the bag shall be returned to its place of origin.

4. The packages constituting the consular bag shall bear visible external marks of their character and may contain only official correspondence and documents or articles intended exclusively for official use.

5. The consular courier shall be provided with an official document indicating his status and the number of packages constituting the consular bag. Except with the consent of the receiving State he shall be neither a national of the receiving State, nor, unless he is a national of the sending State, a permanent resident of the receiving State. In the performance of his functions he shall be protected by the receiving State. He shall enjoy personal inviolability and shall not be liable to any form of arrest or detention.

6. The sending State, its diplomatic missions and its consular posts may designate consular couriers *ad hoc*. In such cases the provisions of paragraph 5 of this Article shall also apply except that the immunities therein

lakkaavat tilapäiskuriirin jätettyä haltuunsa uskotun konsulikuriirilähetyksen vastaanottajalle.

7. Konsulikuriirilähetys voidaan antaa edelleen toimitettavaksi hyväksytyyn maahantulo-paikkaan saapuvan aluksen tai kaupallisen ilma-aluksen päällikölle. Hänellä tulee olla kuriirilähetyksen muodostavien kollien lukumäärän osoittava virallinen asiakirja, mutta häntä ei katsota konsulikuriiriksi. Asianomaisten paikallisten viranomaisten kanssa siitä sovittuaan konsuliedustusto voi lähettää jäsenensä vapaasti noutamaan kuriirilähetyksen suoraan aluksen tai ilma-aluksen päälliköltä.

36 artikla

Yhteydenpito lähettäjävaltion kansalaisiin

1. Lähettäjävaltion kansalaisia koskevien konsulitehtävien hoitamisen helpottamiseksi:

a) konsulivirkamiehillä on vapaus pitää yhteyttä lähettäjävaltion kansalaisiin ja tavata heitä. Lähettäjävaltion kansalaisilla on yhtäläinen vapaus pitää yhteyttä lähettäjävaltion konsulivirkamiehiin ja tavata heitä;

b) vastaanottajavaltion asianomaisten viranomaisten tulee viipymättä ilmoittaa lähettäjävaltion konsuliedustustolle, jos sen toimipiirissä tämän valtion kansalainen pidetään, toimitetaan vankilaan tai määrätään tutkintavankeuteen taikka hänen vapautensa muulla tavoin riistetään, mikäli hän ilmoittamista pyytää. Kaikki pidätetyt, vankilassa tai tutkintavankeudessa olevat taikka muulla tavoin vapautensa menettäneet henkilöt konsuliedustustolle osoittamat lähetykset on kyseisten viranomaisten viipymättä toimitettava edelleen. Mainittujen viranomaisten on viipymättä ilmoitettava asianomaiselle henkilölle hänen tässä kohdassa mainituista oikeuksistaan;

c) konsulivirkamiehellä on oikeus käydä tapaamassa vankilassa tai tutkintavankeudessa olevaa tai vapautensa muulla tavoin menettänyttä lähettäjävaltion kansalaista, keskustella ja käydä kirjeenvaihtoa hänen kanssaan sekä hankkia hänelle oikeusavustajia. Heillä on myös oikeus käydä tapaamassa kaikkia lähettäjävaltion kansalaisia, jotka oikeuden päätöksen perusteella ovat vankilassa tai tutkintavankeudessa taikka muulla tavoin ovat menet-

mentioned shall cease to apply when such a courier has delivered to the consignee the consular bag in his charge.

7. A consular bag may be entrusted to the captain of a ship or of a commercial aircraft scheduled to land at an authorized port of entry. He shall be provided with an official document indicating the number of packages constituting the bag, but he shall not be considered to be a consular courier. By arrangement with the appropriate local authorities, the consular post may send one of its members to take possession of the bag directly and freely from the captain of the ship or of the aircraft.

Article 36

Communication and contact with nationals of the sending State

1. With a view to facilitating the exercise of consular functions relating to nationals of the sending State:

a) consular officers shall be free to communicate with nationals of the sending State and to have access to them. Nationals of the sending State shall have the same freedom with respect to communication with and access to consular officers of the sending State;

b) if he so requests, the competent authorities of the receiving State shall, without delay, inform the consular post of the sending State if, within its consular district, a national of that State is arrested or committed to prison or to custody pending trial or is detained in any other manner. Any communication addressed to the consular post by the person arrested, in prison, custody or detention shall also be forwarded by the said authorities without delay. The said authorities shall inform the person concerned without delay of his rights under this sub-paragraph;

c) consular officers shall have the right to visit a national of the sending State who is in prison, custody or detention, to converse and correspond with him and to arrange for his legal representation. They shall also have the right to visit any national of the sending State who is in prison, custody or detention in their district in pursuance of a judgment. Nevertheless, consular officers shall refrain from taking action on behalf of a national

täneet vapautensa heidän toimipiirissään. Konsuliviranomaisten ei kuitenkaan tule ryhtyä toimenpiteisiin vankilassa tai tutkintavankeudessa olevan tai muulla tavoin vapautensa menettäneen kansalaisen puolesta, jos hän nimenomaisesti sitä vastustaa.

2. Tämän artiklan 1 kappaleessa mainittuja oikeuksia käytettäessä on otettava huomioon vastaanottajavaltion lait ja määräykset, kuitenkin sillä edellytyksellä, että näiden lakien ja määräysten täytyy sallia niiden päämäärien täydellinen toteuttaminen, joita varten tämän artiklan mukaisesti myönnetyt oikeudet on tarkoitettu.

37 artikla

Ilmoitukset kuolemantapauksista, holhoojan tai uskotun miehen määräämisestä, haaksirikosta ja lento-onnettomuuksista

Jos vastaanottajavaltion asianomaisilla viranomaisilla on käytettävissään tarpeelliset tiedot, he ovat velvolliset:

a) viipymättä ilmoittamaan lähettäjävaltion kansalaisen kuolemasta sille konsuliedustustolle, jonka toimipiirissä kuolema tapahtui;

b) viipymättä ilmoittamaan asianomaiselle konsuliedustustolle jokaisesta tapauksesta, jossa holhoojan tai uskotun miehen määrääminen näyttää olevan alaikäisen tai muun vajaavaltaisen henkilön, joka on lähettäjävaltion kansalainen, etujen mukaista. Tällaisen ilmoituksen tekeminen ei kuitenkaan vaikuta holhoojan tai uskotun miehen määräämistä koskevien vastaanottajavaltion lakien ja määräysten soveltamiseen;

c) jos lähettäjävaltion kansallisuutta oleva alus haaksirikkoutuu tai ajaa karille vastaanottajavaltion ulkoisilla tai sisäisillä aluevesillä tai jos lähettäjävaltiossa rekisteröity ilma-alus joutuu onnettomuuteen vastaanottajavaltion alueella, viipymättä ilmoittamaan siitä tapahtumapaikkaa lähinnä sijaitsevalle konsuliedustustolle.

38 artikla

Yhteys vastaanottajavaltion viranomaisiin

Konsulivirkamiehet voivat virkatehtävissään kääntyä:

a) toimipiirinsä asianomaisten paikallisten viranomaisten puoleen;

who is in prison, custody or detention if he expressly opposes such action.

2. The rights referred to in paragraph 1 of this Article shall be exercised in conformity with the laws and regulations of the receiving State, subject to the provision, however, that the said laws and regulations must enable full effect to be given to the purposes for which the rights accorded under this Article are intended.

Article 37

Information in cases of deaths, guardianship or trusteeship, wrecks and air accidents

If the relevant information is available to the competent authorities of the receiving State, such authorities shall have the duty:

a) in the case of the death of a national of the sending State, to inform without delay the consular post in whose district the death occurred;

b) to inform the competent consular post without delay of any case where the appointment of a guardian or trustee appears to be in the interests of a minor or other person lacking full capacity who is a national of the sending State. The giving of this information shall, however, be without prejudice to the operation of the laws and regulations of the receiving State concerning such appointments;

c) if a vessel, having the nationality of the sending State, is wrecked or runs aground in the territorial sea or internal waters of the receiving State, or if an aircraft registered in the sending State suffers an accident on the territory of the receiving State, to inform without delay the consular post nearest to the scene of the occurrence.

Article 38

Communication with the authorities of the receiving State

In the exercise of their functions, consular officers may address:

a) the competent local authorities of their consular district;

b) vastaanottajavaltion aisanomaisten keskusviranomaisten puoleen, mikäli ja myönteisessä tapauksessa siinä laajuudessa kuin vastaanottajavaltion lait, määräykset ja käytäntö tai asianomaiset kansainväliset sopimukset sen sallivat.

b) the competent central authorities of the receiving State if and to the extent that this is allowed by the laws, regulations and usages of the receiving State or by the relevant international agreements.

39 artikla

Palkkiot ja maksut konsulitoimituksista

1. Konsuliedustusto saa vastaanottajavaltion alueella periä lähettäjävaltion lakien ja määräysten mukaiset palkkiot ja maksut konsulitoimituksista.

2. Tämän artiklan 1 kappaleessa mainitut palkkiot ja maksut sekä niistä annetut kuitit ovat vapaat kaikista vastaanottajavaltion maksuista ja veroista.

Article 39

Consular fees and charges

1. The consular post may levy in the territory of the receiving State the fees and charges provided by the laws and regulations of the sending State for consular acts.

2. The sums collected in the form of the fees and charges referred to in paragraph 1 of this Article, and the receipts for such fees and charges, shall be exempt from all dues and taxes in the receiving State.

II osasto

Section II

Lähetettyjä konsulivirkamiehiä ja muita konsuliedustuston jäseniä koskevat helpotukset, erioikeudet ja vapaudet

Facilities, privileges and immunities relating to career consular officers and other members of a consular post

40 artikla

Konsulivirkamiesten suojele

Vastaanottajavaltion tulee kohdella konsulivirkamiehiä asiaankuuluvalla kunnioituksella ja ryhtyä kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin heidän henkilöään, vapauttaan tai arvovaltaansa vastaan kohdistuvien hyökkäysten estämiseksi.

Article 40

Protection of consular officers

The receiving State shall treat consular officers with due respect and shall take all appropriate steps to prevent any attack on their person, freedom or dignity.

41 artikla

Konsulivirkamiesten henkilökohtainen loukkaamattomuus

Article 41

Personal inviolability of consular officers

1. Konsulivirkamiestä ei saa pidättää tai määrätä tutkintavankeuteen paitsi asianomaisen oikeusviranomaisen päätöksen nojalla törkeästä rikoksesta.

2. Tämän artiklan 1 kappaleessa mainittua tapausta lukuun ottamatta ei konsulivirkamiehiä voida toimittaa vankilaan tai alistaa mihinkään muuhun henkilökohtaisen vapautensa rajoitukseen, paitsi tuomioistuimen lopullista päätöstä täytäntöönpannaessa.

3. Jos konsulivirkamiestä vastaan ryhdytään rikosoikeudellisiin toimenpiteisiin, hän on vel-

1. Consular officers shall not be liable to arrest or detention pending trial, except in the case of a grave crime and pursuant to a decision by the competent judicial authority.

2. Except in the case specified in paragraph 1 of this Article, consular officers shall not be committed to prison or liable to any other form of restriction on their personal freedom save in execution of a judicial decision of final effect.

3. If criminal proceedings are instituted against a consular officer, he must appear

vollinen saapumaan asianomaisten viranomaisten eteen. Asian käsittely tulee kuitenkin suorittaa ottaen huomioon hänelle virallisen asemansa vuoksi kuuluva arvonanto ja, lukuun ottamatta tämän artiklan 1 kappaleessa mainittua tapausta, siten, että konsulitehtävien hoitamiselle koituu mahdollisimman vähän haittaa. Milloin tämän artiklan 1 kappaleessa mainitussa tapauksessa konsulivirkamiehen vapauden riistäminen on tarpeellista, oikeudenkäynti häntä vastaan on aloitettava mahdollisimman pian.

42 artikla

Ilmoitus pidätyksestä, tutkintavankeudesta tai syytetoimenpiteistä

Jos konsuliedustuston jäsen pidätetään tai määrätään tutkintavankeuteen tai häntä vastaan ryhdytään rikosoikeudellisiin toimenpiteisiin, vastaanottajavaltion tulee heti tehdä siitä ilmoitus konsuliedustuston päällikölle. Siinä tapauksessa, että kyseiset toimenpiteet koskevat häntä itseään, vastaanottajavaltion tulee siitä ilmoittaa lähettäjävaltiolle diplomaattiteitse.

43 artikla

Vapaus tuomiovallasta

1. Konsulivirkamiehet ja konsuliedustuston toimihenkilöt eivät virantoimituksessa suorittamiensa toimenpiteiden vuoksi ole vastaanottajavaltion oikeus- tai hallintoviranomaisten tuomiovallan alaisia.

2. Tämän artiklan 1 kappaleen määräyksiä ei kuitenkaan sovelleta siviilioikeudellisessa asiassa, milloin se koskee:

a) sellaista konsulivirkamiehen tai konsuliedustuston toimihenkilön tekemää sopimusta, jossa hän ei ole tehnyt sitoumusta nimenomaisesti tai epäsuorasti lähettäjävaltion edustajana;

b) kolmannen henkilön nostamaa vahingonkorvauskannetta, joka perustuu ajoneuvon, aluksen tai ilma-aluksen vastaanottajavaltiossa aiheuttamaan onnettomuuteen.

44 artikla

Velvollisuus esiintyä todistajana

1. Konsuliedustuston jäsen voidaan kutsua todistajaksi oikeudenkäynnissä tai hallinnollisessa menettelyssä. Konsuliedustuston toimi-

before the competent authorities. Nevertheless, the proceedings shall be conducted with the respect due to him by reason of his official position and, except in the case specified in paragraph 1 of this Article, in a manner which will hamper the exercise of consular functions as little as possible. When, in the circumstances mentioned in paragraph 1 of this Article, it has become necessary to detain a consular officer, the proceedings against him shall be instituted with the minimum of delay.

Article 42

Notification of arrest, detention or prosecution

In the event of the arrest or detention, pending trial, of a member of the consular staff, or of criminal proceedings being instituted against him, the receiving State shall promptly notify the head of the consular post. Should the latter be himself the object of any such measure, the receiving State shall notify the sending State through the diplomatic channel.

Article 43

Immunity from jurisdiction

1. Consular officers and consular employees shall not be amenable to the jurisdiction of the judicial or administrative authorities of the receiving State in respect of acts performed in the exercise of consular functions.

2. The provisions of paragraph 1 of this Article shall not, however, apply in respect of a civil action either:

a) arising out of a contract concluded by a consular officer or a consular employee in which he did not contract expressly or impliedly as an agent of the sending State; or

b) by a third party for damage arising from an accident in the receiving State caused by a vehicle, vessel or aircraft.

Article 44

Liability to give evidence

1. Members of a consular post may be called upon to attend as witnesses in the course of judicial or administrative proceedings.

henkilö tai sen palveluskunnan jäsen ei saa, paitsi tämän artiklan 3 kappaleessa mainituissa tapauksissa, kieltäytyä todistamasta. Jos konsulivirkamies kieltäytyy todistamasta, ei mitään pakotteita tai rangaistusta saa käyttää hänen suhteensa.

2. Konsulivirkamieheltä todistetta pyytävän viranomaisen on vältettävä hänen virkatehtäviensä häiritsemistä. Milloin se on mahdollista, se voi vastaanottaa todisteen hänen asunnossaan tai konsuliedustustossa tai hyväksyä hänen kirjallisesti antamansa lausunnon.

3. Konsuliedustuston jäsenet eivät ole velvollisia todistamaan heidän virkatehtäviinsä liittyvissä asioissa tai esittämään niitä koskevaa virallista kirjeenvaihtoa ja asiakirjoja. Heillä on myös oikeus kieltäytyä antamasta lähettäjävaltion lainsäädäntöä koskevaa asiantuntijalausuntoa.

45 artikla

Erioikeuksista ja vapauksista luopuminen

1. Lähettäjävaltio voi jonkin konsuliedustuston jäsenen kohdalla luopua 41, 43 ja 44 artiklassa mainituista etuoikeuksista ja vapauksista.

2. Tämän artiklan 3 kappaleessa mainituin poikkeuksin on luopuminen kaikissa tapauksissa oltava nimenomainen, ja siitä on kirjallisesti ilmoitettava vastaanottajavaltiolle.

3. Jos konsulivirkamies tai konsuliedustuston toimihenkilö aloittaa oikeudenkäynnin sellaisessa asiassa, jossa hänellä 43 artiklan perusteella on vapaus tuomiovallasta, hän ei saa vedota vapauteensa tuomiovallasta minkään vastakanteen suhteen, jolla on suoranainen yhteys pääkanteeseen.

4. Luopumisen tuomiovaltaa koskevasta vapaudesta siviilijutussa tai hallinnollisessa asiassa ei ole katsottava käsittävän luopumista vapaudesta oikeuden päätöksen täytäntöönpanoa tarkoittavien toimenpiteiden suhteen, joihin nähdessä tarvitaan erillinen luopuminen.

46 artikla

Vapautus ulkomaalaisena rekisteröinnistä ja oleskeluluvista

1. Konsulivirkamiehet, konsuliedustuston toimihenkilöt ja heidän talouteensa kuuluvat

A consular employee or a member of the service staff shall not, except in the cases mentioned in paragraph 3 of this Article, decline to give evidence. If a consular officer should decline to do so, no coercive measure or penalty may be applied to him.

2. The authority requiring the evidence of a consular officer shall avoid interference with the performance of his functions. It may, when possible, take such evidence at his residence or at the consular post or accept a statement from him in writing.

3. Members of a consular post are under no obligation to give evidence concerning matters connected with the exercise of their functions or to produce official correspondence and documents relating thereto. They are also entitled to decline to give evidence as expert witnesses with regard to the law of the sending State.

Article 45

Waiver of privileges and immunities

1. The sending State may waive, with regard to a member of the consular post, any of the privileges and immunities provided for in Articles 41, 43 and 44.

2. The waiver shall in all cases be express, except as provided for in paragraph 3 of this Article, and shall be communicated to the receiving State in writing.

3. The initiation of proceedings by a consular officer or a consular employee in a matter where he might enjoy immunity from jurisdiction under Article 43 shall preclude him from invoking immunity from jurisdiction in respect of any counter-claim directly connected with the principal claim.

4. The waiver of immunity from jurisdiction for the purposes of civil or administrative proceedings shall not be deemed to imply the waiver of immunity from the measures of execution resulting from the judicial decision; in respect of such measures, a separate waiver shall be necessary.

Article 46

Exemption from registration of aliens and residence permits

1. Consular officers and consular employees and members of their families forming part

perheenjäsenet ovat kokonaan vapautetut asemamaan ulkomaalaisten rekisteröintiä ja oleskelulupia koskevien lakien ja säännösten mukaisista velvoituksista.

2. Tämän artiklan 1 kappaleen määräykset eivät kuitenkaan koske sellaista konsuliedustuston toimihenkilöä, joka ei pysyväisesti ole lähettäjävaltion palveluksessa tai joka harjoittaa jotain ansiotointia vastaanottajavaltiossa, tai keittää sellaisen toimihenkilön perheenjäsenä.

47 artikla

Vapautus työluvista

1. Konsuliedustuston jäsenet ovat lähettäjävaltiolle suorittamansa työn suhteen kokonaan vapautetut vastaanottajavaltion ulkomaalaisen työvoiman käyttöä koskevien lakien ja määräysten työluvia koskevista velvoituksista.

2. Konsulivirkamiesten ja konsuliedustuston toimihenkilöiden yksityisen palveluskunnan jäsenet ovat vapautetut tämän artiklan 1 kappaleessa mainituista velvoituksista, edellyttäen, että he eivät harjoita mitään muuta ansiotointia vastaanottajavaltiossa.

48 artikla

Vapautus sosiaaliturvajärjestelmästä

1. Lukuun ottamatta tämän artiklan 3 kappaleen määräyksiä ovat konsuliedustuston jäsenet lähettäjävaltiolle suorittamiensa palvelusten suhteen sekä heidän talouteensa kuuluvat perheenjäsenet vapautetut vastaanottajavaltiossa mahdollisesti voimassa olevista sosiaaliturvaa koskevista säännöksistä.

2. Tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitettu vapautus koskee myös konsuliedustuston jäsenten yksinomisessa palveluksessa olevia yksityisen palveluskunnan jäseniä edellyttäen,

a) että he eivät ole vastaanottajavaltion kansalaisia tai vakinaisesti asu siellä ja

b) että he ovat joko lähettäjävaltiossa tai kolmannessa valtiossa voimassa olevien sosiaaliturvaa koskevien säännösten alaisia.

3. Konsuliedustuston jäsenten, joiden palveluksessa on henkilöitä, joita tämän artiklan 2 kappaleessa tarkoitettu vapautus ei koske, on

of their households shall be exempt from all obligations under the laws and regulations of the receiving State in regard to the registration of aliens and residence permits.

2. The provisions of paragraph 1 of this Article shall not, however, apply to any consular employee who is not a permanent employee of the sending State or who carries on any private gainful occupation in the receiving State or to any member of the family of any such employee.

Article 47

Exemption from work permits

1. Members of the consular post shall, with respect to services rendered for the sending State, be exempt from any obligations in regard to work permits imposed by the laws and regulations of the receiving State concerning the employment of foreign labour.

2. Members of the private staff of consular officers and of consular employees shall, if they do not carry on any other gainful occupation in the receiving State, be exempt from the obligations referred to in paragraph 1 of this Article.

Article 48

Social security exemption

1. Subject to the provisions of paragraph 3 of this Article, members of the consular post with respect to services rendered by them for the sending State, and members of their families forming part of their households, shall be exempt from social security provisions which may be in force in the receiving State.

2. The exemption provided for in paragraph 1 of this Article shall apply also to members of the private staff who are in the sole employ of members of the consular post, on condition:

a) that they are not nationals of or permanently resident in the receiving State; and

b) that they are covered by the social security provisions which are in force in the sending State or a third State.

3. Members of the consular post who employ persons to whom the exemption provided for in paragraph 2 of this Article does

noudatettava vastaanottajavaltion työnantajia velvoittavia sosiaaliturvaa koskevia säännöksiä.

4. Tämän artiklan 1 ja 2 kappaleessa mainittu vapautus ei estä vapaaehtoista liittymistä vastaanottajavaltion sosiaaliturvajärjestelmään edellyttäen, että vastaanottajavaltio sen sallii.

49 artikla

Vapautus verotuksesta

1. Konsulivirkamiehet ja konsuliedustuston toimihenkilöt sekä heidän talouteensa kuuluvat perheenjäsenet ovat vapautetut kaikista henkilöön tai omaisuuteen kohdistuvista valtiollisista, alueellisista tai kunnallisista maksuista ja veroista, ei kuitenkaan:

a) sellaisista välillisistä veroista, jotka säännönmukaisesti sisältyvät tavaroiden tai palvelusten hintaan;

b) vastaanottajavaltion alueella sijaitsevasta yksityisestä kiinteästä omaisuudesta kannettavista maksuista tai veroista, huomioon ottaen 32 artiklan määräykset;

c) vastaanottajavaltion kantamista jäämistö- tai perintöveroista sekä varallisuudensiirtoveroista ja -maksuista ottaen huomioon 51 artiklan b kohdan määräykset;

d) vastaanottajavaltiossa olevasta lähteestä saadusta yksityisestä tulosta, pääomatulot mukaan luettuina, kannettavista maksuista ja veroista, sekä vastaanottajavaltiossa oleviin kaupallisiin tai rahoitusyrityksiin tehdyistä sijoituksista kannettavista omaisuusveroista;

e) suoritetuista erityispalveluksista perittävistä maksuista;

f) rekisteröimis-, lunastus-, toimituskirja- ja kiinnitysmaksuista tai leimaverosta, ottaen huomioon 32 artiklan määräykset.

2. Palveluskunnan jäsenten työstään saamat palkat ovat vapautetut maksuista ja veroista.

3. Sellaisten konsuliedustuston jäsenten, joiden palveluksessa olevien henkilöiden palkat eivät ole vapautetut vastaanottajavaltion tuloverosta, on noudatettava niitä velvoituksia, joita vastaanottajavaltion lait ja määräykset asettavat työnantajille tuloveron kannon suhteen.

not apply shall observe the obligations which the social security provisions of the receiving State impose upon employers.

4. The exemption provided for in paragraphs 1 and 2 of this Article shall not preclude voluntary participation in the social security system of the receiving State, provided that such participation is permitted by that State.

Article 49

Exemption from taxation

1. Consular officers and consular employees and members of their families forming part of their households shall be exempt from all dues and taxes, personal or real, national, regional or municipal, except:

a) indirect taxes of a kind which are normally incorporated in the price of goods or services;

b) dues or taxes on private immovable property situated in the territory of the receiving State, subject to the provisions of Article 32;

c) estate, succession or inheritance duties, and duties on transfers, levied by the receiving State, subject to the provisions of paragraph b) of Article 51;

d) dues and taxes on private income, including capital gains, having its source in the receiving State and capital taxes relating to investments made in commercial or financial undertakings in the receiving State;

e) charges levied for specific services rendered;

f) registration, court or record fees, mortgage dues and stamp duties, subject to the provisions of Article 32.

2. Members of the service staff shall be exempt from dues and taxes on the wages which they receive for their services.

3. Members of the consular post who employ persons whose wages or salaries are not exempt from income tax in the receiving State shall observe the obligations which the laws and regulations of that State impose upon employers concerning the levying of income tax.

50 artikla

Vapautus tullimaksuista ja -tarkastuksesta

1. Vastaanottajavaltion on sellaisten lakien ja määräysten mukaisesti, jotka se mahdollisesti saattaa voimaan, sallittava seuraavien esineiden maahantuonti ja vapautettava ne kaikista tulleista, veroista ja vastaavista maksuista, jotka eivät johdu varastoimisesta, kuljetuksesta ja vastaavista palveluksista:

a) konsuliedustuston viralliseen käyttöön tarkoitetut esineet;

b) konsulivirkamiehen tai hänen talouteensa kuuluvien perheenjäsenten henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetut esineet, mukaan luettuina hänen pysyvään asettumiseensa tarkoitetut esineet. Kulutustarvikkeet eivät saa ylittää kyseessä olevien henkilöiden välitöntä käyttöä varten tarvittavia määriä.

2. Konsuliedustuston toimihenkilöt nauttivat tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitettuja erioikeuksia ja vapauksia niiden tavaroiden osalta, jotka tuodaan heidän asettautuessaan ensimmäisen kerran maahan.

3. Konsulivirkamiesten ja heidän talouteensa kuuluvien perheenjäsenten henkilökohtaiset, heidän mukanaan tuomansa matkatavarat ovat vapautetut tarkastuksesta. Ne saadaan tarkastaa ainoastaan, jos on vakavia syitä olettaa niiden sisältävän muita kuin tämän artiklan 1 kappaleen b kohdassa mainittuja esineitä tai tavaroita, joiden tuonnin tai viennin vastaanottajavaltion lait ja määräykset kieltävät tai jotka ovat sen karanteenilakien ja -määräysten alaisia. Tarkastus on tällöin suoritettava asianomaisen konsulivirkamiehen tai hänen perheenjäsenensä läsnäollessa.

51 artikla

Konsuliedustuston jäsenen tai hänen perheenjäsenensä jäämistö

Konsuliedustuston jäsenen tai hänen talouteensa kuuluvan perheenjäsenen kuollessa:

a) vastaanottajavaltion on sallittava kuolleelle kuuluneen irtaimiston maastavienti, lukuun ottamatta sellaista vastaanottajavaltiosta hankittua omaisuutta, jonka maastavienti oli kuolinhetkellä kielletty;

Article 50

Exemption from customs duties and inspection

1. The receiving State shall, in accordance with such laws and regulations as it may adopt, permit entry of and grant exemption from all customs duties, taxes, and related charges other than charges for storage, cartage and similar services, on:

a) articles for the official use of the consular post;

b) articles for the personal use of a consular officer or members of his family forming part of his household, including articles intended for his establishment. The articles intended for consumption shall not exceed the quantities necessary for direct utilization by the persons concerned.

2. Consular employees shall enjoy the privileges and exemptions specified in paragraph 1 of this Article in respect of articles imported at the time of first installation.

3. Personal baggage accompanying consular officers and members of their families forming part of their households shall be exempt from inspection. It may be inspected only if there is serious reason to believe that it contains articles other than those referred to in subparagraph b) of paragraph 1 of this Article, or articles the import or export of which is prohibited by the laws and regulations of the receiving State or which are subject to its quarantine laws and regulations. Such inspection shall be carried out in the presence of the consular officer or member of his family concerned.

Article 51

Estate of a member of the consular post or of a member of his family

In the event of the death of a member of the consular post or of a member of his family forming part of his household, the receiving State:

a) shall permit the export of the movable property of the deceased, with the exception of any such property acquired in the receiving State the export of which was prohibited at the time of his death;

b) vastaanottajavaltio ei saa periä valtiollisia, alueellisia tai kunnallisia jäämistö- tai perintöveroja ja omaisuudensiirtoveroja irtaimistosta, jonka oleminen vastaanottajavaltiossa on johtunut yksinomaan vainajan ominaisuudesta konsuliedustuston jäsenenä tai konsuliedustuston jäsenen perheenjäsenenä.

52 artikla

Vapautus henkilökohtaisista palveluksista ja suorituksista

Vastaanottajavaltion on vapautettava konsuliedustuston jäsenet ja heidän talouteensa kuuluvat perheenjäsenet kaikista henkilökohtaisista palvelusvelvollisuuksista, kaikenluontoisesta julkisesta palvelusta sekä sotilaallisista velvoituksista kuten pakko-otosta, sotilaallisista maksuista ja pakkomajoituksesta.

53 artikla

Konsulieroikeuksien ja -vapauksien alkaminen ja päättyminen

1. Jokainen konsuliedustuston jäsen on oikeutettu tämän yleissopimuksen mukaisiin erioikeuksiin ja vapauksiin siitä hetkestä lähtien, jolloin hän saapuu vastaanottajavaltion alueelle ryhtyäkseen hoitamaan virkaansa tai, jos hän jo on sen alueella, siitä hetkestä lähtien, jolloin hän ryhtyy hoitamaan virkaansa konsuliedustustossa.

2. Konsuliedustuston jäsenen talouteen kuuluvat perheenjäsenet ja hänen yksityisen palveluskuntansa jäsenet saavat tämän yleissopimuksen mukaiset erioikeudet ja vapaudet samasta päivämäärästä lukien, josta lähtien hän on oikeutettu tämän artiklan 1 kappaleen mukaisiin erioikeuksiin ja vapautuksiin tai siitä päivämäärästä lukien, jolloin he saapuvat vastaanottajavaltion alueelle tai tulevat perheen tai yksityisen henkilökunnan jäseneksi, riippuen siitä, mikä päivämäärästä on myöhäisin.

3. Kun konsuliedustuston jäsenen tehtävät ovat päättyneet, hänen ja hänen talouteensa kuuluvan perheenjäsenen tai hänen yksityisen palveluskuntansa jäsenen erioikeudet ja vapaudet normaalisti lakkaavat sinä hetkenä, jolloin asianomainen henkilö lähtee vastaanottajavaltiota, tai siihen myönnetyn kohtuullisen ajan kuluttua riippuen siitä, kumpi tapahtuu ensin,

b) shall not levy national, regional or municipal estate, succession or inheritance duties, and duties on transfers, on movable property the presence of which in the receiving State was due solely to the presence in that State of the deceased as a member of the consular post or as a member of the family of a member of the consular post.

Article 52

Exemption from personal services and contributions

The receiving State shall exempt members of the consular post and members of their families forming part of their households from all personal services, from all public service of any kind whatsoever, and from military obligations such as those connected with requisitioning, military contributions and billeting.

Article 53

Beginning and end of consular privileges and immunities

1. Every member of the consular post shall enjoy the privileges and immunities provided in the present Convention from the moment he enters the territory of the receiving State on proceeding to take up his post or, if already in its territory, from the moment when he enters on his duties with the consular post.

2. Members of the family of a member of the consular post forming part of his household and members of his private staff shall receive the privileges and immunities provided in the present Convention from the date from which he enjoys privileges and immunities in accordance with paragraph 1 of this Article or from the date of their entry into the territory of the receiving State or from the date of their becoming a member of such family or private staff, whichever is the latest.

3. When the functions of a member of the consular post have come to an end, his privileges and immunities and those of a member of his family forming part of his household or a member of his private staff shall normally cease at the moment when the person concerned leaves the receiving State or on the expiry of a reasonable period in

mutta jatkuvat siihen asti myös aseellisen selkkauksen sattuessa. Tämän artiklan 2 kappaleessa mainittujen henkilöiden osalta lakkaavat heidän erioikeutensa ja vapautensa heidän lakatesaan kuulumasta talouteen tai olemasta konsuliedustuston jäsenen palveluksessa edellyttäen kuitenkin, että jos asianomaisten henkilöiden tarkoitus on lähteä vastaanottajavaltiosta kohtuullisen ajan kuluessa, heidän erioikeutensa ja vapautensa ovat voimassa heidän lähtöönsä asti.

4. Konsulivirkamiehen tai konsuliedustuston toimihenkilön vapautus tuomiovallasta jatkuu kuitenkin hänen tehtäviensä hoitamisessa suorittamiinsa tekoihin nähden ilman aikarajoitusta.

5. Konsuliedustuston jäsenen kuollessa hänen talouteensa kuuluvat perheenjäsenet nauttivat edelleen heille myönnettyjä erioikeuksia ja vapauksia siihen asti, kunnes he lähtevät vastaanottajavaltiosta tai kunnes siihen myönnetty kohtuullinen aika on päättynyt riippuen siitä, kumpi näistä tapahtuu ensin.

54 artikla

Kolmansien valtioiden velvollisuudet

1. Jos konsulivirkamies matkustaa kolmannen valtion alueen kautta tai on matkalla kolmannessa valtiossa, joka on myöntänyt hänelle mahdollisesti tarvittavan viisumin, ryhtyäkseen virkaansa tai palatakseen siihen taikka palataksaan lähettäjävaltioon, kolmannen valtion on myönnettävä hänelle kaikki tämän yleissopimuksen muiden artikloiden määräysten mukaiset hänen kauttakulkunsa tai paluunsa turvaamiseksi tarpeelliset vapaudet. Samaa on noudatettava kaikkiin hänen talouteensa kuuluviin, tällaisiin erioikeuksiin ja vapauksiin oikeutettuihin perheenjäseniin, jotka seuraavat konsulivirkamiestä tai matkustavat erikseen hänen luokseen taikka palaavat lähettäjävaltioon.

2. Tämän artiklan 1 kappaleessa mainittuja tilanteita vastaavissa olosuhteissa kolmannet valtiot eivät saa estää muiden konsuliedustuston jäsenten tai heidän talouteensa kuuluvien perheenjäsenten kauttakulkua alueensa kautta.

3. Kolmansien valtioiden on myönnettävä kauttakulussa olevalle viralliselle kirjeenvaihdolle ja muille virallisille tiedotuksille, mukaan luettuina koodi- tai salakielisanomat, sama

which to do so, whichever is the sooner, but shall subsist until that time, even in case of armed conflict. In the case of the persons referred to in paragraph 2 of this Article, their privileges and immunities shall come to an end when they cease to belong to the household or to be in the service of a member of the consular post provided, however, that if such persons intend leaving the receiving State within a reasonable period thereafter, their privileges and immunities shall subsist until the time of their departure.

4. However, with respect to acts performed by a consular officer or a consular employee in the exercise of his functions, immunity from jurisdiction shall continue to subsist without limitation of time.

5. In the event of the death of a member of the consular post, the members of his family forming part of his household shall continue to enjoy the privileges and immunities accorded to them until they leave the receiving State or until the expiry of a reasonable period enabling them to do so whichever is the sooner.

Article 54

Obligations of third States

1. If a consular officer passes through or is in the territory of a third State, which has granted him a visa if a visa was necessary, while proceeding to take up or return to his post or when returning to the sending State, the third State shall accord to him all immunities provided for by the other Articles of the present Convention as may be required to ensure his transit or return. The same shall apply in the case of any member of his family forming part of his household enjoying such privileges and immunities who are accompanying the consular officer or travelling separately to join him or to return to the sending State.

2. In circumstances similar to those specified in paragraph 1 of this Article, third States shall not hinder the transit through their territory of other members of the consular post or of members of their families forming part of their households.

3. Third States shall accord to official correspondence and to other official communications in transit, including messages in code or cipher, the same freedom and protection as

vapaus ja suojele, minkä vastaanottajavaltio on tämän yleissopimuksen mukaisesti velvollinen myöntämään. Niiden on myönnettävä konsulikuriireille, joille on annettu mahdollisesti tarvittava viisumi, ja kauttakulussa oleville konsulikuriirilähetyksille sama loukkaamattomuus, minkä vastaanottajavaltio on tämän yleissopimuksen mukaisesti velvollinen myöntämään.

4. Kolmansien valtioiden tämän artiklan 1, 2 ja 3 kappaleen mukaiset velvollisuudet ulottuvat myös niihin näissä kappaleissa mainittuihin henkilöihin ja virallisiin tiedotuksiin sekä konsulikuriirilähetyksiin, joiden oleminen kolmannen valtion alueella johtuu ylivoimaisesta esteestä (*force majeure*).

55 artikla

Vastaanottajavaltion lakien ja määräysten noudattaminen

1. Kaikkien erioikeuksia ja vapauksia nauttivien henkilöiden velvollisuus on noudattaa vastaanottajavaltion lakeja ja määräyksiä, sikäli kuin nämä eivät ole ristiriidassa heidän erioikeuksiensa ja vapauksiensa kanssa. Heidän tulee myös olla puuttumatta vastaanottajavaltion sisäisiin asioihin.

2. Konsuliedustuston tiloja ei saa käyttää tavalla, joka on ristiriidassa konsuliedustuston tehtävien kanssa.

3. Tämän artiklan 2 kappaleen määräykset eivät kuitenkaan estä mahdollisuutta sijoittaa muiden laitosten tai järjestöjen toimistoja siihen rakennukseen, jossa konsuliedustuston tilat sijaitsevat edellyttäen, että niiden tilat ovat erillään konsuliedustuston tiloista. Tällöin ei kyseisiä toimistotiloja ole katsottava tämän yleissopimuksen tarkoittamien konsuliedustuston tilojen osiksi.

56 artikla

Vakuutus kolmannelle henkilölle aiheutuneiden vahinkojen varalta

Konsuliedustuston jäsenten on noudatettava kaikkia vastaanottajavaltion lakien ja määräysten vaatimuksia, jotka koskevat vakuutusta ajoneuvon, aluksen tai ilma-aluksen käyttämisestä kolmannelle henkilölle aiheutuneiden vahinkojen varalta.

the receiving State is bound to accord under the present Convention. They shall accord to consular couriers who have been granted a visa, if a visa was necessary, and to consular bags in transit, the same inviolability and protection as the receiving State is bound to accord under the present Convention.

4. The obligations of third States under paragraphs 1, 2 and 3 of this Article shall also apply to the persons mentioned respectively in those paragraphs, and to official communications and to consular bags, whose presence in the territory of the third State is due to *force majeure*.

Article 55

Respect for the laws and regulations of the receiving State

1. Without prejudice to their privileges and immunities, it is the duty of all persons enjoying such privileges and immunities to respect the laws and regulations of the receiving State. They also have a duty not to interfere in the internal affairs of that State.

2. The consular premises shall not be used in any manner incompatible with the exercise of consular functions.

3. The provisions of paragraph 2 of this Article shall not exclude the possibility of offices of other institutions or agencies being installed in part of the building in which the consular premises are situated, provided that the premises assigned to them are separate from those used by the consular post. In that event, the said offices shall not, for the purposes of the present Convention, be considered to form part of the consular premises.

Article 56

Insurance against third party risks

Members of the consular post shall comply with any requirement imposed by the laws and regulations of the receiving State in respect of insurance against third party risks arising from the use of any vehicle, vessel or aircraft.

57 artikla

Yksityistä ansiotyötä koskevat erityismääräykset

1. Lähetetyt konsulivirkamiehet eivät saa henkilökohtaiseksi hyödykseen harjoittaa mitään ammatti- tai liiketoimintaa vastaanottajavaltiossa.

2. Tässä luvussa mainittuja erioikeuksia ja vapauksia ei ole myönnettävä:

a) konsuliedustuston toimihenkilöille tai sen palveluskunnan jäsenille, jotka harjoittavat jotain yksityistä ansiotyötä vastaanottajavaltiossa;

b) edellä a kohdassa mainitun henkilön perheenjäsenille tai hänen yksityisen palveluskuntansa jäsenille;

c) konsuliedustuston jäsenen perheenjäsenille, jotka itse harjoittavat ansiotyötä vastaanottajavaltiossa.

Article 57

Special provisions concerning private gainful occupation

1. Career consular officers shall not carry on for personal profit any professional or commercial activity in the receiving State.

2. Privileges and immunities provided in this Chapter shall not be accorded:

a) to consular employees or to members of the service staff who carry on any private gainful occupation in the receiving State;

b) to members of the family of a person referred to in sub-paragraph a) of this paragraph or to members of his private staff;

c) to members of the family of a member of a consular post who themselves carry on any private gainful occupation in the receiving State.

III LUKU

Kunniakonsuleita ja heidän johtamiaan konsuliedustustoja koskevat säännökset

58 artikla

Helpotuksia, erioikeuksia ja vapauksia koskevat yleiset määräykset

1. Kunniakonsulin johtamiin konsuliedustustoihin sovelletaan 28, 29, 30, 34, 35, 36, 37, 38 ja 39 artiklaa, 54 artiklan 3 kappaletta ja 55 artiklan 2 ja 3 kappaletta. Tällaisten konsuliedustustojen helpotukset, erioikeudet ja vapaudet määräytyvät lisäksi 59, 60, 61 ja 62 artiklan mukaisesti.

2. Kunniakonsuleihin sovelletaan 42 ja 43 artiklaa, 44 artiklan 3 kappaletta, 45 ja 53 artiklaa sekä 55 artiklan 1 kappaletta. Lisäksi heidän nauttimansa helpotukset, erioikeudet ja vapaudet määräytyvät 63, 64, 65, 66 ja 67 artiklan mukaisesti.

3. Tämän yleissopimuksen mukaisia erioikeuksia ja vapauksia ei ole myönnettävä kunniakonsulin eikä liioin sellaisen virkamiehen johtamassa konsulinvirastossa palvelevan konsuliedustuston toimihenkilön perheenjäsenille.

4. Konsulikuriirilähetysten lähettäminen eri valtioissa sijaitsevien, kunniakonsulin johtamien konsuliedustustojen välillä ei ole sallittua ilman

CHAPTER III

Regime relating to honorary consular officers and consular posts headed by such officers

Article 58

General provisions relating to facilities, privileges and immunities

1. Articles 28, 29, 30, 34, 35, 36, 37, 38 and 39, paragraph 3 of Article 54 and paragraphs 2 and 3 of Article 55 shall apply to consular posts headed by an honorary consular officer. In addition, the facilities, privileges and immunities of such consular posts shall be governed by Articles 59, 60, 61 and 62.

2. Articles 42 and 43, paragraph 3 of Article 44, Articles 45 and 53 and paragraph 1 of Article 55 shall apply to honorary consular officers. In addition, the facilities, privileges and immunities of such consular officers shall be governed by Articles 63, 64, 65, 66 and 67.

3. Privileges and immunities provided in the present Convention shall not be accorded to members of the family of an honorary consular officer or of a consular employee employed at a consular post headed by an honorary consular officer.

4. The exchange of consular bags between two consular posts headed by honorary consular officers in different States shall not be

molempien asianomaisten vastaanottajavaltioiden suostumusta.

allowed without the consent of the two receiving States concerned.

59 artikla

Konsuliedustuston tilojen suojeleminen

Vastaanottajavaltion on ryhdyttävä tarpeelliseksi katsottaviin toimenpiteisiin kunniakonsulin johtaman konsuliedustuston suojelemiseksi siihen tunkeutumiselta tai sen vahingoittamiselta sekä viraston rauhan häiritsemisen tai sen arvovallan halventamisen estämiseksi.

Article 59

Protection of the consular premises

The receiving State shall take such steps as may be necessary to protect the consular premises of a consular post headed by an honorary consular officer against any intrusion or damage and to prevent any disturbance of the peace of the consular post or impairment of its dignity.

60 artikla

Konsuliedustuston tilojen verovapaus

1. Lähettäjävaltion omistamat tai vuokraamat kunniakonsulin johtaman konsuliedustuston tilat ovat vapautettu kaikista valtiollisista, alueellisista tai kunnallisista maksuista ja veroista, lukuun ottamatta sellaisia, jotka peritään korvauksena erityisistä palveluksista.

2. Tämän artiklan 1 kappaleessa mainittu verovapaus ei koske tällaisia maksuja ja veroja, jos ne vastaanottajavaltion lakien ja määräysten mukaan ovat sen henkilön maksettavat, joka teki sopimuksen lähettäjävaltion kanssa.

Article 60

Exemption from taxation of consular premises

1. Consular premises of a consular post headed by an honorary consular officer of which the sending State is the owner or lessee shall be exempt from all national, regional or municipal dues and taxes whatsoever, other than such as represent payment for specific services rendered.

2. The exemption from taxation referred to in paragraph 1 of this Article shall not apply to such dues and taxes if, under the laws and regulations of the receiving State, they are payable by the person who contracted with the sending State.

61 artikla

Konsuliedustuston arkiston ja asiakirjojen loukkaamattomuus

Kunniakonsulin johtaman konsuliedustuston arkistot ja asiakirjat ovat aina loukkaamattomat riippumatta niiden sijaintipaikasta edellyttäen, että ne säilytetään erillään muista papereista ja asiakirjoista ja erityisesti konsuliedustuston päällikön ja muiden hänen kanssaan työskentelevien henkilöiden yksityisestä kirjeenvaihdosta ja heidän ammattiinsa tai elinkeinoonsa liittyvästä aineistosta, kirjoista tai asiakirjoista.

Article 61

Inviolability of consular archives and documents

The consular archives and documents of a consular post headed by an honorary consular officer shall be inviolable at all times and wherever they may be, provided that they are kept separate from other papers and documents and, in particular, from the private correspondence of the head of a consular post and of any person working with him, and from the materials, books or documents relating to their profession or trade.

62 artikla

Vapautus tullimaksuista

Vastaanottajavaltion on sellaisten lakien ja määräysten mukaisesti, jotka se mahdollisesti

Article 62

Exemption from customs duties

The receiving State shall, in accordance with such laws and regulations as it may adopt,

saattaa voimaan, sallittava seuraavien esineiden maahantuonti ja vapautettava ne kaikista tulleista, veroista ja vastaavista maksuista, jotka eivät johdu varastoimisesta, kuljetuksesta ja vastaavista palveluksista, edellyttäen, että ne on tarkoitettu kunniakonsulin johtaman konsuli-edustuston viralliseen käyttöön: vaakunakilvet, liput, nimikilvet, sinetit ja leimasimet, kirjat, viralliset painotuotteet, kansliakalusteet, kansliatarvikkeet ja vastaavat lähettäjävaltion konsulinvirastolle toimittamat tai tilaamat esineet.

63 artikla

Rikosoikeudelliset toimenpiteet

Jos kunniakonsulia vastaan ryhdytään rikosoikeudellisiin toimenpiteisiin, hänen täytyy saapua asianomaisten viranomaisten eteen. Asian käsittely on kuitenkin suoritettava huomioon ottamalla hänelle virallisen asemansa vuoksi kuuluva arvonanto ja, paitsi milloin hän on pidätetty tai on muulla tavoin menettänyt vapautensa, siten, että konsulitehtävien hoitamiseksi koituu mahdollisimman vähän haittaa. Milloin kunniakonsulilta on tarpeen riistää hänen vapautensa, oikeudenkäynti häntä vastaan on aloitettava mahdollisimman pian.

64 artikla

Kunniakonsulin suojele

Vastaanottajavaltion velvollisuutena on myöntää kunniakonsulille hänen virallisen asemansa vuoksi mahdollisesti tarpeellinen suojele.

65 artikla

Vapautus ulkomaalaisena rekisteröinnistä ja oleskeluluvista

Kunniakonsulit ovat kokonaan vapautetut vastaanottajavaltion ulkomaalaisten rekisteröintiä ja oleskelulupia koskevien lakien ja määräysten mukaisista velvoituksista, lukuun ottamatta niitä, jotka vastaanottajavaltiossa harjoittavat ammatti- tai liiketoimintaa henkilökohtaiseksi hyödykseen.

66 artikla

Vapautus verotuksesta

Kunniakonsuli on vapautettu kaikista maksuista ja veroista hänen lähettäjävaltiolta konsu-

permit entry of, and grant exemption from all customs duties, taxes, and related charges other than charges for storage, cartage and similar services on the following articles, provided that they are for the official use of a consular post headed by an honorary consular officer: coats-of-arms, flags, signboards, seals and stamps, books, official printed matter, office furniture, office equipment and similar articles supplied by or at the instance of the sending State to the consular post.

Article 63

Criminal proceedings

If criminal proceedings are instituted against an honorary consular officer, he must appear before the competent authorities. Nevertheless, the proceedings shall be conducted with the respect due to him by reason of his official position and, except when he is under arrest or detention, in a manner which will hamper the exercise of consular functions as little as possible. When it has become necessary to detain an honorary consular officer, the proceedings against him shall be instituted with the minimum of delay.

Article 64

Protection of honorary consular officers

The receiving State is under a duty to accord to an honorary consular officer such protection as may be required by reason of his official position.

Article 65

Exemption from registration of aliens and residence permits

Honorary consular officers, with the exception of those who carry on for personal profit any professional or commercial activity in the receiving State, shall be exempt from all obligations under the laws and regulations of the receiving State in regard to the registration of aliens and residence permits.

Article 66

Exemption from taxation

An honorary consular officer shall be exempt from all dues and taxes on the remuneration

litehtävien hoitamisesta vastaanottamiensa palkkioiden ja palkkatulojen suhteen.

67 artikla

Vapautus henkilökohtaisista palveluksista ja suorituksista

Vastaanottajavaltion on vapautettava kunnia-kosuli kaikista henkilökohtaisista palvelusvelvollisuuksista, kaikenluontoisesta julkisesta palvelusta sekä sotilaallisista velvoituksista kuten pakko-otosta, sotilaallisista maksuista ja pakko-majoituksesta.

68 artikla

Kunniakonsulilaitoksen valinnaisuus

Jokainen valtio on vapaa päättämään, nimit-tääkö tai vastaanottaako se kunniakonsuleita.

IV LUKU

Yleisiä määräyksiä

69 artikla

Konsuliasiamiehet, jotka eivät ole konsuli-edustuston päälliköitä

1. Jokainen valtio on vapaa päättämään, perustaako tai salliiko se perustettavan konsuliasiamiesten, joita lähettäjävaltio ei ole ilmoit-tanut konsuliedustuston päälliköiksi, hoitamia konsulitoimipaikkoja.

2. Ne olosuhteet, joissa tämän artiklan 1 kappaleessa mainitut konsulitoimipaikat saavat harjoittaa toimintaansa, ja niitä hoitavien konsuliasiamiesten mahdolliset erioikeudet ja va-paudet määräytyvät lähettäjävaltion ja vastaan-ottajavaltion välisen sopimuksen mukaisesti.

70 artikla

Konsulitehtävien hoito diplomaattisten edustustojen toimesta

1. Tämän yleissopimuksen määräykset kos-kevat soveltuvilta osiltaan myös diplomaattisia edustustoja konsulitehtävien hoitajina.

and emoluments which he receives from the sending State in respect of the exercise of consular functions.

Article 67

Exemption from personal services and contributions

The receiving State shall exempt honorary consular officers from all personal services and from all public services of any kind whatsoever and from military obligations such as those connected with requisitioning, military contributions and billeting.

Article 68

Optional character of the institution of honorary consular officers

Each State is free to decide whether it will appoint or receive honorary consular officers.

CHAPTER IV

General provisions

Article 69

Consular agents who are not heads of consular posts

1. Each State is free to decide whether it will establish or admit consular agencies conducted by consular agents not designated as heads of consular post by the sending State.

2. The conditions under which the consular agencies referred to in paragraph 1 of this Article may carry on their activities and the privileges and immunities which may be enjoyed by the consular agents in charge of them shall be determined by agreement between the sending State and the receiving State.

Article 70

Exercise of consular functions by diplomatic missions

1. The provisions of the present Convention apply also, so far as the context permits, to the exercise of consular functions by a diplomatic mission.

2. Diplomaattisen edustuston konsuliosaston tehtäviä tai muuten edustuston konsuliosioita hoitavien jäsenten nimet tulee ilmoittaa vastaanottajavaltion ulkoasiainministeriölle tai sen nimeämälle viranomaiselle.

3. Diplomaattinen edustusto voi konsulitehtäviä hoitaessaan kääntyä:

a) konsulitoimipiiriin paikallisten viranomaisten puoleen;

b) vastaanottajavaltion keskusviranomaisten puoleen, mikäli vastaanottajavaltion lait, määräykset ja käytäntö tai asianomaiset kansainväliset sopimukset sen sallivat.

4. Tämän artiklan 2 kappaleessa mainittujen diplomaattisen edustuston jäsenten erioikeudet ja vapaudet määräytyvät edelleen kansainvälisen oikeuden diplomaattisia suhteita koskevien säännösten mukaisesti.

2. The names of members of a diplomatic mission assigned to the consular section or otherwise charged with the exercise of the consular functions of the mission shall be notified to the Ministry for Foreign Affairs of the receiving State or to the authority designated by that Ministry.

3. In the exercise of consular functions a diplomatic mission may address:

a) the local authorities of the consular district;

b) the central authorities of the receiving State if this is allowed by the laws, regulations and usages of the receiving State or by relevant international agreements.

4. The privileges and immunities of the members of a diplomatic mission referred to in paragraph 2 of this Article shall continue to be governed by the rules of international law concerning diplomatic relations.

71 artikla

Vastaanottajavaltion kansalaiset tai siellä pysyvästi asuvat henkilöt

1. Paitsi milloin vastaanottajavaltio myöntää lisähelpotuksia, -erioikeuksia ja -vapauksia, nauttivat konsulivirkamiehet, jotka ovat vastaanottajavaltion kansalaisia tai siellä vakinaisesti asuvat, vapautta tuomiovallasta ja henkilökohtaista loukkaamattomuutta ainoastaan tehtäviään hoitaessaan suorittamiensa virallisten toimenpiteiden osalta ja 44 artiklan 3 kappaleessa mainittua erioikeutta. Vastaanottajavaltiota sitovat tällaisten konsulivirkamiesten suhteen myös 42 artiklassa mainitut velvoitukset. Jos tällaista konsulivirkamiestä vastaan ryhdytään rikosoikeudellisiin toimenpiteisiin, ne tulee suorittaa, ellei hän ole pidätettynä tai muulla tavoin menettänyt vapautensa, siten, että se mahdollisimman vähän häiritsee konsulitehtävien hoitamista.

2. Muut konsuliedustuston jäsenet, jotka ovat vastaanottajavaltion kansalaisia tai siellä vakinaisesti asuvat ja heidän perheenjäsenensä samoin kuin tämän artiklan 1 kappaleessa mainittujen konsulivirkamiesten perheenjäsenet nauttivat helpotuksia, erioikeuksia ja vapauksia ainoastaan, mikäli vastaanottajavaltio heille niitä myöntää. Ne konsuliedustuston jäsenten perheenjäsenet ja ne yksityisen palveluskunnan jäsenet, jotka itse ovat vastaanottajavaltion kansalaisia tai siellä pysyvästi asuvia, nauttivat niin

Article 71

Nationals or permanent residents of the receiving State

1. Except in so far as additional facilities, privileges and immunities may be granted by the receiving State, consular officers who are nationals of or permanently resident in the receiving State shall enjoy only immunity from jurisdiction and personal inviolability in respect of official acts performed in the exercise of their functions, and the privilege provided in paragraph 3 of Article 44. So far as these consular officers are concerned, the receiving State shall likewise be bound by the obligation laid down in Article 42. If criminal proceedings are instituted against such a consular officer, the proceedings shall, except when he is under arrest or detention, be conducted in a manner which will hamper the exercise of consular functions as little as possible.

2. Other members of the consular post who are nationals of or permanently resident in the receiving State and members of their families, as well as members of the families of consular officers referred to in paragraph 1 of this Article, shall enjoy facilities, privileges and immunities only in so far as these are granted to them by the receiving State. Those members of the families of members of the consular post and those members of the private staff who are themselves nationals of or perma-

ikään helpotuksia, erioikeuksia ja vapauksia ainoastaan, mikäli vastaanottajavaltio heille niitä myöntää. Vastaanottajavaltion tulee kuitenkin harjoittaa tuomiovaltaansa tällaisten henkilöiden suhteen niin, että konsuliedustuston tehtävien hoito ei tarpeettomasti häiriinny.

72 artikla

Syrjinnän kieltäminen

1. Tämän yleissopimuksen määräysten soveltamisessa vastaanottajavaltio ei saa harjoittaa syrjintää eri valtioiden välillä.

2. Syrjintää ei kuitenkaan katsota tapahtuvan, jos:

a) vastaanottajavaltio soveltaa tämän yleissopimuksen jotakin määräystä rajoittavasti sillä perusteella, että lähettäjävaltio soveltaa samaa määräystä rajoittavasti vastaanottajavaltion lähettäjävaltiossa oleviin konsuliedustustoihin;

b) valtiot käytännön tai sopimuksen perusteella myöntävät toisilleen edullisemman kohdelun kuin mitä tämän yleissopimuksen määräykset edellyttävät.

73 artikla

Tämän yleissopimuksen subde muihin kansainvälisiin sopimuksiin

1. Tämän yleissopimuksen määräykset eivät vaikuta muihin voimassa oleviin kansainvälisiin sopimuksiin niiden sopimuspuolina olevien valtioiden välisissä suhteissa.

2. Mitkään tämän yleissopimuksen määräykset eivät estä valtioita solmimasta kansainvälisiä sopimuksia sen määräysten tehostamiseksi, täydentämiseksi tai kehittämiseksi taikka niiden soveltamisalan laajentamiseksi.

V LUKU

Loppumääräykset

74 artikla

Allekirjoittaminen

Tämä yleissopimus on avoinna allekirjoittamista varten kaikkien Yhdistyneiden Kansakun-

nently resident in the receiving State shall likewise enjoy facilities, privileges and immunities only in so far as these are granted to them by the receiving State. The receiving State shall, however, exercise its jurisdiction over those persons in such a way as not to hinder unduly the performance of the functions of the consular post.

Article 72

Non-discrimination

1. In the application of the provisions of the present Convention the receiving State shall not discriminate as between States.

2. However, discrimination shall not be regarded as taking place:

a) where the receiving State applies any of the provisions of the present Convention restrictively because of a restrictive application of that provision to its consular posts in the sending State;

b) where by custom or agreement States extend to each other more favourable treatment than is required by the provisions of the present Convention.

Article 73

Relationship between the present Convention and other international agreements

1. The provisions of the present Convention shall not affect other international agreements in force as between States parties to them.

2. Nothing in the present Convention shall preclude States from concluding international agreements confirming or supplementing or extending or amplifying the provisions thereof.

CHAPTER V

Final provisions

Article 74

Signature

The present Convention shall be open for signature by all States Members of the United

tien tai sen erityisjärjestöjen jäsenvaltioille taikka Kansainvälisen tuomioistuimen perussäännön hyväksyneille valtioille sekä kaikille muille Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen tämän yleissopimuksen sopimuspuoleksi kutsumille valtioille seuraavasti: 31 päivään lokaakuuta 1963 asti Itävallan Tasavallan ulkoasiainministeriössä ja sen jälkeen 31 päivään maaliskuuta 1964 asti Yhdistyneiden Kansakuntien päämajassa New Yorkissa.

75 artikla

Ratifiointi

Tämä yleissopimus on ratifioitava. Ratifiointikirjat on talletettava Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan.

76 artikla

Liittyminen

Tähän yleissopimukseen voivat liittyä kaikki 74 artiklassa mainittuihin neljään luokkaan kuuluvat valtiot. Liittymiskirjat on talletettava Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan.

77 artikla

Voimaantulo

1. Tämä yleissopimus tulee voimaan kolmantenkymmenentenä päivänä sen jälkeen kun kahdeskymmenestoinen ratifioimis- tai liittymiskirja on talletettu Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan.

2. Jokaiseen valtioon nähden, joka ratifioi yleissopimuksen tai liittyy siihen sen jälkeen kun kahdeskymmenestoinen ratifioimis- tai liittymiskirja on talletettu, sopimus tulee voimaan kolmantenkymmenentenä päivänä tämän valtion ratifioimis- tai liittymiskirjan tallettamisen jälkeen.

78 artikla

Pääsihteerin ilmoitukset

Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin on ilmoitettava kaikille 74 artiklassa mainittuihin neljään luokkaan kuuluville valtioille:

Nations or of any of the specialized agencies or Parties to the Statute of the International Court of Justice, and by any other State invited by the General Assembly of the United Nations to become a Party to the Convention, as follows until 31 October 1963 at the Federal Ministry for Foreign Affairs of the Republic of Austria and subsequently, until 31 March 1964, at the United Nations Headquarters in New York.

Article 75

Ratification

The present Convention is subject to ratification. The instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 76

Accession

The present Convention shall remain open for accession by any State belonging to any of the four categories mentioned in Article 74. The instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 77

Entry into force

1. The present Convention shall enter into force on the thirtieth day following the date of deposit of the twenty-second instrument of ratification or accession with the Secretary-General of the United Nations.

2. For each State ratifying or acceding to the Convention after the deposit of the twenty-second instrument of ratification or accession, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after deposit by such State of its instrument of ratification or accession.

Article 78

Notifications by the Secretary-General

The Secretary-General of the United Nations shall inform all States belonging to any of the four categories mentioned in Article 74:

a) tämän yleissopimuksen allekirjoittamisista sekä ratifioimis- tai liittymiskirjojen tallettamisista 74, 75 ja 76 artiklan mukaisesti;

b) päivästä, jolloin tämä yleissopimus tulee voimaan 77 artiklan mukaisesti.

79 artikla

Todistusvoimaiset tekstit

Tämän yleissopimuksen alkuperäiskappale, jonka englannin-, espanjan-, kiinan-, ranskan- ja venäjänkieliset tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset, talletetaan Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan, joka lähettää oikeaksi todistetut jäljennökset siitä kaikille 74 artiklassa mainittuihin neljään luokkaan kuuluville valtioille.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet hallituksensa siihen asianmukaisesti valtuuttamat edustajat ovat allekirjoittaneet tämän yleissopimuksen.

Tehty Wienissä 24 päivänä huhtikuuta 1963.

(Allekirjoitukset)

a) of signatures to the present Convention and of the deposit of instruments of ratification or accession, in accordance with Articles 74, 75 and 76;

b) of the date on which the present Convention will enter into force, in accordance with Article 77.

Article 79

Authentic texts

The original of the present Convention, of which the Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall send certified copies thereof to all States belonging to any of the four categories mentioned in Article 74.

In witness whereof the undersigned Plenipotentiaries, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed the present Convention.

Done at Vienna, this twenty-fourth day of April, one thousand nine hundred and sixty-three.

(Signatures)

*(Suomennos)***Kansalaisuuden saamista koskeva****VALINNAINEN PÖYTÄKIRJA**

Tämän pöytäkirjan sekä Wienissä 4 päivän maaliskuuta ja 22 päivän huhtikuuta välisenä aikana 1963 pidetyn Yhdistyneiden Kansakuntien konferenssin hyväksymän, jäljempänä yleissopimukseksi kutsutun konsulisuhteita koskevan Wienin yleissopimuksen sopimuspuolina olevat valtiot,

ilmituoden haluansa luoda niiden väliset, konsuliedustuston jäsenten ja heidän talouteensa kuuluvien perheenjäsenten kansalaisuuden saamista koskevat säännöt,

ovat sopineet seuraavasta:

I artikla

Tässä pöytäkirjassa sanonta "konsuliedustuston jäsenet" tarkoittaa samaa kuin yleissopimuksen 1 artiklan 1 kappaleen g kohdassa, nimittäin "konsulivirkamiehiä, konsuliedustuston toimihenkilöitä ja palveluskunnan jäseniä".

II artikla

Konsuliedustuston jäsenet, jotka eivät ole vastaanottajavaltion kansalaisia, ja heidän talouteensa kuuluvat perheenjäsenet eivät yksistään vastaanottajavaltion lain perusteella saa sen valtion kansalaisuutta.

III artikla

Tämä pöytäkirja on avoinna kaikkien valtioiden, jotka voivat tulla yleissopimuksen sopimuspuoliksi, allekirjoittamista varten seuraavasti: 31 päivään lokakuuta 1963 asti Itävallan Tasavallan ulkoasiainministeriössä ja sen jälkeen 1 päivään maaliskuuta 1964 asti Yhdistyneiden Kansakuntien päämajassa New Yorkissa.

IV artikla

Tämä pöytäkirja on ratifioitava. Ratifioimiskirjat on talletettava Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerin huostaan.

OPTIONAL PROTOCOL**concerning Acquisition of Nationality**

The States Parties to the present Protocol and to the Vienna Convention on Consular Relations, hereinafter referred to as "the Convention", adopted by the United Nations Conference held at Vienna from 4 March to 22 April 1963,

Expressing their wish to establish rules between them concerning acquisition of nationality by members of the consular post and by members of their families forming part of their households,

Have agreed as follows:

Article I

For the purposes of the present Protocol, the expression "members of the consular post" shall have the meaning assigned to it in subparagraph g) of paragraph 1 of Article 1 of the Convention, namely, "consular officers, consular employees and members of the service staff".

Article II

Members of the consular post not being nationals of the receiving State, and members of their families forming part of their households, shall not, solely by the operation of the law of the receiving State, acquire the nationality of that State.

Article III

The present Protocol shall be open for signature by all States which may become Parties to the Convention, as follows: until 31 October 1963 at the Federal Ministry for Foreign Affairs of the Republic of Austria and, subsequently, until 31 March 1964, at the United Nations Headquarters in New York.

Article IV

The present Protocol is subject to ratification. The instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

V artikla

Tähän pöytäkirjaan voivat liittyä kaikki valtiot, jotka voivat tulla yleissopimuksen sopimuspuoliksi. Liittymiskirjat on talletettava Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan.

VI artikla

1. Tämä pöytäkirja tulee voimaan samana päivänä yleissopimuksen kanssa tai kolmantenäkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun toinen tämän pöytäkirjan ratifioimis- tai liittymiskirja on talletettu Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan riippuen siitä, kumpi päivämäärä on myöhäisempi.

2. Jokaiseen valtioon nähden, joka ratifioi tämän pöytäkirjan tai liittyy siihen sen tultua voimaan tämän artiklan 1 kappaleen mukaisesti, se tulee voimaan kolmantenäkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun asianomainen valtio on tallettanut ratifioimis- tai liittymiskirjansa.

VII artikla

Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin tulee ilmoittaa kaikille niille valtioille, jotka voivat tulla yleissopimuksen sopimuspuoliksi:

a) tämän pöytäkirjan allekirjoittamisista ja ratifioimis- tai liittymiskirjojen tallettamisista III, IV ja V artiklan mukaisesti;

b) päivästä, jolloin tämä pöytäkirja tulee VI artiklan mukaisesti voimaan.

VIII artikla

Tämän pöytäkirjan alkuperäiskappale, jonka englannin-, espanjan-, kiinan-, ranskan- ja venäjänkieliset tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset, talletetaan Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan, joka lähettää siitä oikeaksi todistetut jäljennökset kaikille III artiklassa tarkoitetuille valtioille.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet hallitustensa siihen asianmukaisesti valtuuttamat edustajat ovat allekirjoittaneet tämän pöytäkirjan.

Tehty Wienissä 24 päivänä huhtikuuta 1963.

(Allekirjoitukset)

Article V

The present Protocol shall remain open for accession by all States which may become Parties to the Convention. The instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article VI

1. The present Protocol shall enter into force on the same day as the Convention or on the thirtieth day following the date of deposit of the second instrument of ratification or accession to the Protocol with the Secretary-General of the United Nations, whichever date is the later.

2. For each State ratifying or acceding to the present Protocol after its entry into force in accordance with paragraph 1 of this Article, the Protocol shall enter into force on the thirtieth day after deposit by such State of its instrument of ratification or accession.

Article VII

The Secretary-General of the United Nations shall inform all States which may become Parties to the Convention:

a) of signatures to the present Protocol and of the deposit of instruments of ratification or accession, in accordance with Articles III, IV and V;

b) of the date on which the present Protocol will enter into force, in accordance with Article VI.

Article VIII

The original of the present Protocol, of which the Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall send certified copies thereof to all States referred to in Article III.

In witness whereof the undersigned plenipotentiaries, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed the present Protocol.

Done at Vienna, this twenty-fourth day of April, one thousand nine hundred and sixty-three.

(Signatures)

(Suomennos)

Erimielisyyksien pakollista ratkaisemista
koskeva

VALINNAINEN PÖYTÄKIRJA

Tämän pöytäkirjan ja Wienissä 4 päivän maaliskuuta ja 22 päivän huhtikuuta välisenä aikana 1963 pidetyn Yhdistyneiden Kansakuntien konferenssin hyväksymän, jäljempänä yleissopimukseksi kutsutun konsulisuhteita koskevan Wienin yleissopimuksen sopimuspuolina olevat valtiot,

ilmituoden halunsa alistaa kaikki niitä koskevat yleissopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat riidat Kansainvälisen tuomioistuimen pakolliseen tuomiovalttaan, elleivät osapuolet kohtuulliseksi katsottavan ajan kuluessa ole sopineet muusta sovintomenettelystä,

ovat sopineet seuraavasta:

I artikla

Yleissopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat riidat kuuluvat Kansainvälisen tuomioistuimen pakollisen tuomiovallan alaisuuteen ja ne voidaan tämän perusteella saattaa Tuomioistuimen käsiteltäviksi minkä tahansa tämän pöytäkirjan sopimuspuolena olevan riitapuolen anomuksesta.

II artikla

Kahden kuukauden kuluessa siitä, kun osapuoli on ilmoittanut toiselle, että sen käsityksen mukaan on olemassa riitakysymys, osapuolet voivat sopia siitä, että Kansainväliseen tuomioistuimeen turvautumisen sijasta käytetään välimiesmenettelyä. Tämän ajan kuluttua umpeen kumpi tahansa osapuoli voi anomuksesta saattaa riidan Tuomioistuimen käsiteltäväksi.

III artikla

1. Saman kahden kuukauden määräajan kuluessa sopimuspuolet voivat päättää sovintome-

OPTIONAL PROTOCOL

concerning the Compulsory Settlement of
Disputes

The States Parties to the present Protocol and to the Vienna Convention on Consular Relations, hereinafter referred to as "the Convention", adopted by the United Nations Conference held at Vienna from 4 March to 22 April 1963,

Expressing their wish to resort in all matters concerning them in respect of any dispute arising out of the interpretation or application of the Convention to the compulsory jurisdiction of the International Court of Justice, unless some other form of settlement has been agreed upon by the Parties within a reasonable period,

Have agreed as follows:

Article I

Disputes arising out of the interpretation or application of the Convention shall lie within the compulsory jurisdiction of the International Court of Justice and may accordingly be brought before the Court by an application made by any party to the dispute being a Party to the present Protocol.

Article II

The parties may agree, within a period of two months after one party has notified its opinion to the other that a dispute exists, to resort not to the International Court of Justice but to an arbitral tribunal. After the expiry of the said period, either party may bring the dispute before the Court by an application.

Article III

1. Within the same period of two months, the parties may agree to adopt a conciliation

nettelyn käyttämisestä ennen riidan alistamista Kansainvälisen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

2. Sovittelulautakunnan tulee esittää suosituksensa viiden kuukauden kuluessa sen nimitämisestä. Jos riitapuolet eivät hyväksy sen suosituksia kahden kuukauden kuluessa niiden esittämisestä, kumpi riitapuoli tahansa voi anomuksesta saattaa riidan Tuomioistuimen ratkaistavaksi.

IV artikla

Yleissopimuksen, kansalaisuuden saamista koskevan valinnaisen pöytäkirjan ja tämän pöytäkirjan sopimuspuolina olevat valtiot voivat koska tahansa selittää, että ne tulevat ulottamaan tämän pöytäkirjan määräykset koskemaan kansalaisuuden saamista koskevan valinnaisen pöytäkirjan tulkintaa tai soveltamista koskevia riitoja. Tällaisista selityksistä on tehtävä ilmoitus Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille.

V artikla

Tämä pöytäkirja on avoinna kaikkien valtioiden, jotka voivat tulla yleissopimuksen sopimuspuoliksi, allekirjoittamista varten seuraavasti: 31 päivään lokakuuta 1963 asti Itävallan Tasavallan ulkoasiainministeriössä ja sen jälkeen 1 päivään maaliskuuta 1964 asti Yhdistyneiden Kansakuntien päämajassa New Yorkissa.

VI artikla

Tämä pöytäkirja on ratifioitava. Ratifioimiskirjat on talletettava Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan.

VII artikla

Tähän pöytäkirjaan voivat liittyä kaikki valtiot, jotka voivat tulla yleissopimuksen sopimuspuoliksi. Liittymiskirjat on talletettava Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan.

VIII artikla

1. Tämä pöytäkirja tulee voimaan samana päivänä yleissopimuksen kanssa tai kolmantenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun toinen tämän pöytäkirjan ratifioimis- tai liittymiskirja on talletettu Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan riippuen siitä, kumpi päivämäärä on myöhäisempi.

procedure before resorting to the International Court of Justice.

2. The conciliation commission shall make its recommendations within five months after its appointment. If its recommendations are not accepted by the parties to the dispute within two months after they have been delivered, either party may bring the dispute before the Court by an application.

Article IV

States Parties to the Convention, to the Optional Protocol concerning Acquisition of Nationality, and to the present Protocol may at any time declare that they will extend the provisions of the present Protocol to disputes arising out of the interpretation or application of the Optional Protocol concerning Acquisition of Nationality. Such declarations shall be notified to the Secretary-General of the United Nations.

Article V

The present Protocol shall be open for signature by all States which may become Parties to the Convention as follows: until 31 October 1963 at the Federal Ministry for Foreign Affairs of the Republic of Austria and, subsequently, until 31 March 1964, at the United Nations Headquarters in New York.

Article VI

The present Protocol is subject to ratification. The instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article VII

The present Protocol shall remain open for accession by all States which may become Parties to the Convention. The instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article VIII

1. The present Protocol shall enter into force on the same day as the Convention or on the thirtieth day following the date of deposit of the second instrument of ratification or accession to the Protocol with the Secretary-General of the United Nations, whichever date is the later.

2. Jokaiseen valtioon nähden, joka ratifioi tämän pöytäkirjan tai liittyy siihen sen tultua voimaan tämän artiklan 1 kappaleen mukaisesti, se tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun asianomainen valtio on tallettanut ratifioimis- tai liittymiskirjansa.

IX artikla

Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin tulee ilmoittaa kaikille niille valtioille, jotka voivat tulla yleissopimuksen sopimuspuoliksi:

a) tämän pöytäkirjan allekirjoittamisista ja ratifioimis- tai liittymiskirjojen tallettamisista V, VI ja VII artiklan mukaisesti

b) tämän pöytäkirjan IV artiklan mukaisesti annetuista selityksistä;

c) päivästä, jolloin tämä pöytäkirja tulee VIII artiklan mukaisesti voimaan.

X artikla

Tämän pöytäkirjan alkuperäiskappale, jonka englannin-, espanjan-, kiinan-, ranskan- ja venäjänkieliset tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset, talletetaan Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan, joka lähettää siitä oikeaksi todistetut jäljennökset kaikille V artiklassa tarkoitetuille valtioille.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet hallitustensa siihen asianmukaisesti valtuuttamat edustajat ovat allekirjoittaneet tämän pöytäkirjan.

Tehty Wienissä 24 päivänä huhtikuuta 1963.

(Allekirjoitukset)

2. For each State ratifying or acceding to the present Protocol after its entry into force in accordance with paragraph 1 of this Article, the Protocol shall enter into force on the thirtieth day after deposit by such State of its instrument of ratification or accession.

Article IX

The Secretary-General of the United Nations shall inform all States which may become Parties to the Convention:

a) of signatures to the present Protocol and of the deposit of instruments of ratification or accession, in accordance with Articles V, VI and VII;

b) of declarations made in accordance with Article IV of the present Protocol;

c) of the date on which the present Protocol will enter into force, in accordance with Article VIII.

Article X

The original of the present Protocol, of which the Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall send certified copies thereof to all States referred to in Article V.

In witness whereof the undersigned plenipotentiaries, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed the present Protocol.

Done at Vienna, this twenty-fourth day of April, one thousand nine hundred and sixty-three.

(Signatures)

